VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 133 — Vol. XLI vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, marrask. 14 p. — Saturday, Nov. 14, 1959

YKn poliittinen komitea vastustaa Ranskan a-pommikoe-suunnitelmaa

Enemmistö jäsenmaista, mukaanlukien Canada, kannatti Afro-Aasian päätöslauselmaehdotusta

United Nations, N. Y. — YK:n Poliittinen komitea hyväksyi torstai-iltana päätöslauselman missä vaaditaan Ranskaa pidättymään atomipommikoeaikeistaan Saharan erämaassa. YK:n 82:sta jäsenmaasta äänesti Ranskan atomikoesuunnitelmaa vastaan 46 valtaa, mukaanlukien Canada. Ranskan atomipommikokeen puolesta äänesti ainoastaan 26 maata. Äänestyksestä pidättyi 10 maata.

Afro-Aasian maat äänestivät yksimielisesti Ranskan atomipommikokeita vastaan. Näitä maita kannatti varauksetta Neuvostoliitto ja muut sosialistisen maailmanosan maat.

Yhdysvallat ja Britannia äänestivät kuitenkin Ranskan atomipommikokeiden puolesta vaikka hyvin tietävätkin, että Ranskan atomipommikoe voi johtaa yleiseen ydinaseiden kokeiluun kautta maailman.

Puhuessaan Ranskan atomipommikokeilusuunnitelmaa vastaan Canadan lähettiläs Charles S. A. Ritchie alleviivasi sitä, että Canada ei halua ydinasekilpailun laajenemista, vaan tämän kilpailun—pysähdyttämistä ja lopettamista. Tämän vuoksi, selitti mr. Ritchie, Canada äänestää Ranskaa vastaan, niin vaikea tehtävä kuin se hänen selostuksensa mukaan olikin.

Hyväksytyssä Afro-Aasian maiden päätöslauselmassa sanotaan mm. seuraavaa:

Yhdistyneet Kansakunnat "ilmaisee vakavan huolestumisensa siitä kun Ranska aikoo suorittaa atomipommikokeita . . . Pyytää Ranskaa pidättymään ydinasekokeista."

Ranskan hallituksen edustajat panevat nyt kuitenkin suurta toivoa siihen, että tämä päätöslauselma ei tule hyväksytyksi YK:n yleiskokouksessa, missä tarvitaan tällaisissa tapauksissa kahden kolmanneksen enemmistö. Poliittisessa komiteassa riittää enemmistöpäätös ja niin tuli tämä päätöslauselma torstaina hyväksytyksi. Nähtäväksi jää, miten suhtautuvat nyt äänestyksestä pidättnyeet kymmenen maan edustajat kun asia tulee esille yleiskokouksessa.

Afrikan maiden, varsinkin äskettäin itsenäisyytensä saaneiden, edustajat tuomitsivat jyrkästi Ranskan atomipommikoesuunnitelman. Ranskan entisen alusmaan, Guinean edustaja sanoi, että Ranska haluaa kokeilla atomipommeja nimenomaan Algerian itsenäisyystaistelijoita peloitellakseen.

Afro-Aasian maiden edustajat pitivät erittäin pahana sitä kun nämä Ranskan atomipommikokeet aiotaan pitää heidän maailmanosassaan, sikäläisten hallitusten mielipidettä kysymättä. Afro-Aasian maiden edustajat selittivät, että Saharassa suoritettavat atomipommikokeet voivat saastuttaa radioaktiivisuudella koko Afrikan mantereen. Kaiken lisäksi tällainen koe vaarantaa vakavasti Genevessa käynnissäolevia neuvotteluja ydinaseiden kokeilujen lopettamiseksi.

Jules Moch — Ranskan äärioikeistolainen sosialidemokraattijohtaja — oli YK:ssa Ranskan puhemiehenä vedoten kaikella taidollaan ja voimallaan atomipommikokeiden suorittamisen puolesta? Hän yritti vakuuttaa afrikkalaisille, ettei atomipommikokeista koidu heille mitään terveysvaaroja.

"KUN ASIA PITKISTYY SE MUTKISTUU", SANOVAT USA:n SODANLIETSOJAT

Washington. — Valtiosihteeri Herter sanoi täällä torstaina, että hänen edustamansa hallitus voi pidentää vähän atomipommikokeista pidättymistä tämän vuoden päättymisen jälkeen keskustellessaan Neuvostoliiton kanssa kansainvälisestä sopimuksesta ydinaseiden kokeilujen lopettamiseksi.

Mr. Herter sanoi kuitenkin omaksuvansa vakavia epäilyjä aseiden kokeilujen rajattoman pi- **(Jatkuu 2. sivulla)**

CASTRO KÄÄNTYMÄSSÄ N-LIITON PUOLEEN?

Washington. — Täällä väitetään, että Mexico Cityssa aloitetaan ensi viikolla neuvottelut Neuvostoliiton ja Kuuban edustajien välillä laajakantoisesta taloudellisesta sopimuksesta kahden maan välillä. Neuvostoliiton varapääministeri Mikojan vierailee silloin Mexico Cityssa kauppanäyttelyssä. Kuubalaiset ovat vihjanneet, että kysymyksessä on $200,000,000 kauppavaihto Neuvostoliiton kanssa.

Samanaikaisesti täällä ilmoitetaan Castron erään adjutantin, Kuuban ilmavoimien kapteenin, Victor Penza Cardozon, saapuneen Itävaltaan keskiviikkona matkalla Prahaan. Kuuban diplomaattipiireissä on vahvistettu tieto, että hän on matkalla Prahaan. Kuuban diplomaattipiireissä on vahvistettu tieto, että hän on matkalla tutkimaan mahdollisuuksia ostaa neuvostoliittolaisia hävittäjälentokoneita, jos Britannia kieltäytyy myymästä Kuuballe brittiläisiä suihkuhävittäjiä.

Yhdysvaltain taholta on kohdistettu painostusta Britannian pääministeri Macmillaniin ja väitetty, että jos Britannia myisi näitä hävittäjäkoneita Kuuballe, niin se saattaisi nykyisen asetasapainon toiseen laiseksi Karibian alueella.

Moskovan radiossa on viime aikoina puhuttu miltei jatkuvasti siitä, että "yhdysvaltalaiset monopolistipiirit ovat kehittäneet Kuuban ympärille sokerikuoita ja turistiliikennettä Kuubaan".

Moskovalaisessa Pravda-lehdessä kerrotaan sanotun, että on olemassa välitön yhteys Kuuban armeijan komentajan Camillo Cienfuegosin ja Havanan Yhdysvaltain lentokoneiden toimesta pommittamisen välillä.

Ja huolimatta Washingtonin protesteista Kuuban ulkoministeriön virkailijat ovat sanoneet, että he eivät lakkaa levittämästä lentolehtisiä, jossa syytetään Yhdysvaltoja hallitusvastaisista levottomuuksista Havanassa lokakuun 21 päivänä.

Havana. — Kuuban maatalousreformi-instituutti on määrännyt takavarikoitavaksi 50,000 eekkeriä yhdysvaltalaisten omistaman United Fruit yhtiön maita lähellä Banesia Orienten maakunnassa. Kysymyksessä on karjankasvatusmaita, joilla on 3 500 päätä karjaa.

Yhdysvaltain ydinasekokeilukieltoa jatkettanee

Washington. — Associated Pressin kirjeenvaihtaja täällä on sitä mieltä, että presidentti Eisenhower varmaankin jatkaa Yhdysvaltain ydinasekokeilukieltoa vuoden loputa eteenpäin. Kirjeenvaihtajan mielestä suurin vaikutin on se, että Britannian, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain neuvotteluissa ydinaseiden kokeilun kieltämiseksi on viime päivinä tapahtunut edistymistä.

Yhdysvaltalaiset viranomaiset sanoivat keskiviikkona, että jos asian käsittelyssä Genevessä edistytään edelleenkin, vaikka hitaastikin, niin Eisenhowerin on mahdoton määrätä, että maanalaiset ydinaseräjäytykset on aloitettava uudelleen vuoden lopun jälkeen.

L-Saksan autotehdas pian yksityiseksi omaisuudeksi

Bonn. — Länsi-Saksan liittohallitus on hyväksynyyt sopimuksen, jonka mukaisesti Volkswagenin autotehdas annetaan yksityisen yhtiön käsiin, sanoi eräs valtiovarainministeriön puhemies täällä.

Hän sanoi, että sopimukseen on päästy Ala-Saksin finanssiministeri Hermann Ahrensin ja valtiovarainministeri Hermann Lindrathin kesken.

Jos sopimus saa hallituksen siunauksen, niin Länsi-Saksan ja Ala-Saksin hallitukset saavat kumpikin 20 prosenttia yhtiön osakkeista ja jälelle jäävä 60 prosenttia tarjotaan yksityisille.

Aikomuksena on, että yksityisille myydyistä osakkeista saaduilla rahoilla ja kummankin hallituksen saamilla osakevoitoilla voidaan rahoittaa tieteellistä tutkimustyötä edistävä säätiö.

Ala-Saksin hallitus aikaisemmin vastusti yhtiön muuttamista yksityisesti omistetuksi yhtiöksi sillä perusteella, että se joutuisi siten suurliikemiesten käsiin, ja että se sellaisenaan voisi olla vahingollista suurelle joukolle Ala-Saksin kansasta, joka on riippuvainen tehtaan toiminnasta.

Volkswagen-yhtiö on ollut valtion hallussa sitten viime maailmansodan päättymisen. Se perustettiin v. 1938 natsien "työrintaman" toimesta "kansanautojen" valmistamiseksi.

Länsi-Saksan armeijalle espanjalaiset kiväärit

Bonn. — Länsi-Saksan armeija, jonka miesvahvuus on tällä kertaa noin 200,000, varustetaan espanjalaisilla puoliautomaattisilla Cetmen-kivääreillä sen sijaan, että se varustettaisiin NATOn joukkojen yleisessä käytössä olevilla belgialaisilla FN-kivääreillä, ilmoitti eräs puolustusministeriön puhemies tällä viikolla. Hän sanoi, että Cetme on kevyempi ja helpommin käsiteltävä kuin FN ja sitäpaitsi jonkun verran halvempikin.

Malmin lastauksen loppu Järvienpäässä marraskuun 20 p.

Fort William. — Laivauspiireissä sanottiin torstaina, että rautamalmin kuljetus täällä voi päättyä tältä vuodelta marraskuun 20 päivänä. Viimeinen lähetys Steep Rockin kaivokselta Atikokanista, 140 mailia täältä länteen, lastattiin tiistaina rautatievaunuihin Järvienpäähän kuljettamista varten.

Rautamalmin kuljettaminen täältä jatkui koskemattomana Yhdysvaltain terästyöläisten lakon aikana vaikka muista Superior-järven satamista rautamalmin lastaaminen vähentyi.

Viime tiistai-iltaan mennessä Port Arhturin rautamalmilaiturilta oli lastattu tänä vuonna 2,858,490 tonnia 265 laivaan. Tästä rautamalmista kaikki paitsi 179,411 tuotettiin Steep Rockin kaivoksessa.

Jo marraskuun 6 päivänä kävi tarpeelliseksi lastata rautamalmilaivat välittömästi rautatievaunuista sen jälkeen kun niiden jäätynyt lasti on sulatettu höyryllä. Aikaisempina vuosina malmia kuljetettiin täältä laivoilla niinkin myöhään kuin joulukuun 1 päivänä.

Ike 'veljeilemään' Espanjan diktaattori Francon luona

Madrid. — Täällä ilmoitettiin tällä viikolla, että Yhdysvaltain presidentti saapuu tänne joulukuun 21 päivänä kenraali Francisco Francon vieraaksi.

Yhdysvaltain lähettiläs John Davis Lodge sanoi, että hän saapuu Pariisista ilmateitse joulukuun 21 päivänä ja jatkaa matkkaansa seuraavana päivänä Marokon pääkaupunkiin, Rabatiin.

Vaikka presidentin aikaisemmassa matkaohjelmassa ei mainittu mitään Espanjasta, niin joissakin piireissä pidettiin epäkohteliaana lentää Espanjan alueen yli pistäytymättä tapaamassa niinkin länsimaiden puolelle kallistuvaa ystävää kuin diktaattori Francoa.

Tämä tulee olemaan ensimmäinen maailman suurvaltojen johtajan vierailu Espanjassa kahteenkymmeneen vuoteen.

Sen lisäksi se tulee olemaan ensimmäinen Yhdysvaltain johtajan vierailu Espanjassa ja on suurimerkityksellisin ilmiö Yhdysvaltain ja Espanjan suhteissa sitten v. 1898 käydyn Yhdysvaltain ja Espanjan sodan.

Vaikka presidentin vierailua voitaisiin pitää, ja pidetäänkin, joissakin piireissä diktaattorien kanssa veljeilynä, niin Yhdysvaltain virallisissa piireissä katsottiin Yhdysvalloille eduksi edistää siten kahden maan välisiä suhteita.

Rauhantyö rikokseksi L-Saksassa

Marraskuun 11 pnä alkoi Dysseldorfissa suuri oikeudenkäynti Länsi-Saksan rauhanliikkeen seitsemää johtohenkilöä vastaan. Rikos, josta heitä syytetään on rauhantyö, joka Saksan liittotasavallassa tahdotaan leimata valtiota vaarantavaksi. Oikeuden eteen haastetuista on kolme Maailman Rauhanneuvoston jäsentä, nimittäin valtiopäivämies Edwin Eckert, opettajatar, rouva Edith Hoereth-Menge ja teologian opiskelija Walter Diehl. Muut syytetyt Länsi-Saksan rauhanliikkeen johtohenkilöt ovat: pastori Johannes Oberhof, Gerahrd Wohlrath, Gustav Tiefes ja Erich Kompalla.

Syytöksen mukaan mainitut henkil-t ovat vaarantaneet liittotasavallan perustuslaillista pohjaa vastustaessaan militarismin nousua ja liittotasavallan liittämistä Atlantin liittoon ja sen armeijan varustamista ydinaseilla. Oikeudenkäynnin avulla pyritään siis leimaamaan rauhantyö valtiopetokseksi.

Erikoisesti herättää huomiota, että oikeudenkäynti aloitettiin nyt, jolloin kansainvälinen jännitys on lievenemässä ja neuvottelut käynnissä idän ja lännen suurvaltojen välillä.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Transportiministeri Hees ilmoitti eilen illalla (torstaina) harkitsevansa Oakville Commuters Associationin (lyhyiden matkojen matkustajain yhdistyksen) vetoomusta hiljattain rautateille annetun matkalippujen korotusoikeuden johdosta. Ministeri sanoi, että vielä ei ole päätetty koska sellainen vetoomus voitaisiin esittää.

Port Arthur. — Ontarion matalousministerin edustaja N. W. Harrison sanoi täällä torstaina, että Thunder Bayn piirin farmarit saivat tänä vuonna huonoimman satonsa 25 vuoteen. Jotkut farmarit eivät ole kyenneet korjaamaan tämän vuoden kauraa, vehnää ja ohraa. Toiset ovat saaneet korjatuksi vain 25-50 prosenttia sadostaan.

Lontoo. — Lontoon tavanomainen talvisaikainen tukahduttava sumu on saattanut kaupungin 8,250,000 asukaasta suuret joukot rientämään kauppoihin ostamaan sumunaamareita, joita ilmestyi kaupoihin sen jälkeen kun sumun johdosta kaupungissa kuoli 4,000 henkilöä v. 1952. Sankan sumun ilmoitetaan vallinneen myös pohjois-Ranskassa, Alankomaissa, luoteis-Saksassa ja Pohjanmerellä.

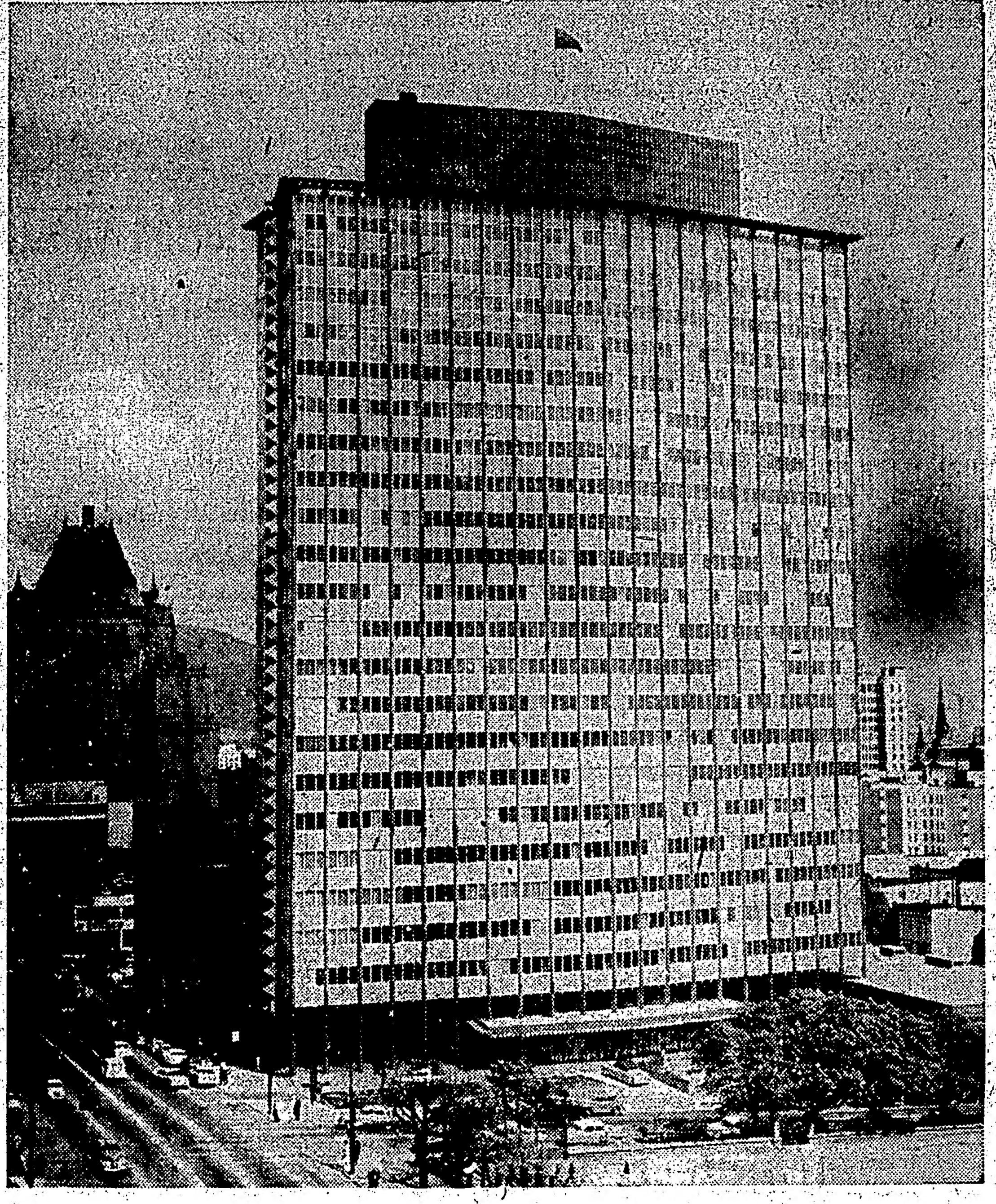

Vancouveriin rakennettiin vuonna 1957 valtava uusi rakennus, joka on British Columbia Electric-yhtiön päämaja. Äskettäin 20 canadalaista arkkitehtiä oli sitä mieltä, että rakennus on merkityksellisin, mitä on Canadassa rakennettu kuluneen 14 vuoden aikana. Taustalla näemme Vancouver-hotellin, joka on yksi kaupungin korkeimmista rakennuksista. Uusi rakennus tuli maksamaan $9,000,000.

Quebecin ammattiyhdistykset tuomitsevat poliisiterrorin

Quebec. — Canadan ammattiyhdistyksien keskusliiton, Canadian Labor Congressin, Quebecin jaoston taholta on esitetty Quebecin maakuntahallitukselle vuotuinen esitys siitä mitä se, Quebec Federation of Labor ehdottaa muutoksiksi maakunnan työlainlaadintaan.

Keskeisimpänä kysymyksenä Quebecin ammattiyhdistyksien keskuselimen ehdotuksessa on maakuntapoliisien suhtautuminen työväestöön ja heidän käyttäytymisensä lakkojen yhteydessä.

Esityksessä tehdään ilmeinen viittaus siihen, että v. 1957 käytettiin maakuntapoliiseja kuusi kuukautta kestäneen Murdochvillen kuparikaivostyöläisten lakon murtamiseen. Ammattiyhdistyksien esityksessä hallitukselle väitettiin, että jos ei olisi tuotu paikalle niin monta maakuntapoliisia, niin ei olisi myöskään tapahtunut levottomuuksia.

"En näe mitään syytä herättää henkiin sitä, mikä on tapahtunut kolme tai neljä vuotta sitten tai pitää sitä tai tätä henkilöä vastuunalaisena", sanoi Quebecin pääministeri kuultuaan työväenyhdistyksen esityksen.

Viime vuonna kun työväenyhdistyksien keskusliiton maakuntajohto teki esityksensä maakuntahallitukselle, surullisenkuuluisa "munalukkolaki"-pääministeri Duplessis turvautui katkeriin sanoihin työväenmiehille ja väitti, että Murdochville, jonka työläiset olivat lakon kautta ryhtyneet vaatimaan itselleen parempia elinehtoja, oli vain vallankumouksen pesäke.

Työläisten oltua lakossa jo viisi kuukautta alkoivat Murdochvillessa nousta levottomuudet ja väkivaltaisuudet huippuunsa. Silloin kivitettiin United Steelworkers of America-union pikettejä ja suoritettiin ratsia union toimistoon. United Press-uutistoimiston silloisessa raportissa sanottiin, että maakuntapoliisit olivat ilmestyneet paikalle, mutta "ilmeisestikään eivät voineet tehdä mitään."

Quebec Federation of Laborin esityksessä kuvattiin juuri tätä maakuntapoliisien puolueellisuutta ja väitettiin, että maakuntapoliisit olivat Murdochvillessa vain työnantajien etujen suojelemiseksi.

Presidentti Roger Provost sanoi esitystä tehdessään 235,000 QFL:n liittyneen jäsenen puolesta: "Te ette käsitä, että maakuntapoliiseilla on hyvin huono maine työväestön keskuudessa. Haluamatta repiä auki vanhoja vielä parantumattomia haavoja emme voi muuta kuin palauttaa mieliin ne kokemuksemme. jotka oikeuttavat mielestämme tarpeelliset reformit, joilla saatettaisiin maakuntapoliisivoimat uudelleen kunnioitetuiksi yleisen järjestyksen ylläpitäjiksi."

"Olisi myös soveliasta", sanoi mr. Provost, "muistuttaa poliiseille, että rauhan häiritsemisestä ja muista vähäpätöisimmistä lainrikkomuksista pidätettyjä lakkolaisia on pidettävä syyttöminä kunnes oikeudessa on havaittu heidät syyllisiksi, että heidän on nautittava kaikista oikeuksistaan kansalaisina, että heitä ei ole pahoinpideltävä tai väkivaltaisesti kuulusteltava, että heillä on oikeus saada lainopillista neuvoa, että heitä ei voida pitää vankeudessa täydellisesti muusta maailmasta eristettynä ja että heillä on oikeus saada yhteys muuhun maailmaan takauksen saamiseksi."

Kyproksen johtajat jatkavat neuvotteluja saarimaalle laadittavasta perustuslaista

Nicosia. — Kyproksen kreikkalaiset ja turkkilaiset ovat päässeet kuukauden kestäneestä perustuslakineuvottelukuoliostaan sopimalla tulevan presidentin ja samoin varapresidentin valtuuksista.

Arkkipiispa Makarios, joka johtaa väliaikaista hallitusta ja josta odotetaan tulevan Kyproksen ensimmäisen presidentin, allekirjoitti sopimuksen Kyproksen kreikkalaisten edestä.

Tri Fadil Kutchuk, josta odotetaan tulevan varapresidentin, liitti allekirjoituksensa Kyproksen turkkilaisten puolesta.

Arkkipiispa sanoi sanomalehtimiehille: "Toivon, että piakkoin pääsemme sopimukseen perustuslain muista kohdista. Olemme selviytyneet vaikeimmasta kohdasta." Tri Kutchuk myös sanoi olevansa mielissään.

Saarimaan tulevaa perustuslakia laativa komissio oli joutunut umpikujaan valtuuskysymyksessä. Kyproksen turkkilaiset olivat vaatineet varapresidentille suurempia valtuuksia.

Presidentti ja varapresidentti tulevat käyttämään joko yhteisesti tai erillisesti valtuuksiaan erinäisissä visseissä kysymyksissä, kuten varattiin viime vuonna allekirjoitetussa Zyrichin sopimuksessa.

Näiden valtuuksien joukossa on oikeus eitota ministerineuvoston päätöksiä, jossa neuvostossa tulee olemaan seitsemän kreikkalaista ja kolme turkkilaista presidentin ja varapresidentin nimittäminä.

Neuvostolla tulee olemaan päätösvalta kaikissa asioissa paitsi niissä, jotka on Zyrichin sopimuksessa varattu presidentille ja varapresidentille.

Näiden joukossa ovat hallituksen yleinen johto ja valvonta, yleisen politiikan johdattaminen, ulkopolitiikka, puolustus- ja turvallisuusasiat.

Canadalaiset firmat maksaneet 2.8 pros. enemmän voitto-osinkoina

Toronto. — Osakekauppatietoja keräävä J. R. Timmins-yhtiö ilmoitti tällä viikolla, että canadalaiset firmat maksavat kulumassa olevan marraskuun aikan $24,953,469 voitto-osinkoina verrattuna $23,124,-387:iin viime vuoden marraskuussa. Tämän vuoden ensimmäisen 11 kuukauden aikana nämä yhtiöt maksoivat yhteensä $615,414,219 voitto-osinkoina eli 2.8 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavalla ajalla.

Eisenhowerin terästutkijakomitea määrätty aloittamaan työnsä uudelleen

Washington. — Presidentti Eisenhower on määrännyt tutkijakomiteansa jälleen toimintaan ja tutkimaan mahdollisuuksia aikaansaada sovinto Yhdysvaltain terästyöläisten ja työnantajien välillä, sillä sen 80 päivän kuluttua, joksi ajaksi työläiset pakotettiin takaisin töihin Taft-Hartly-lain nojalla, he voisivat lakkoutua uudelleen ellei riitaisuudessa päästä sovintoon.

Ilmoittaessaan toimenpiteestä Valkoisen Talon sanomalehtiattashea James C. Hagerty sanoi, että presidentti Eisenhower "luottaa siihen, että molemmin puolin tunnustetaan vastuuvelvollisuus Yhdysvalloille ja jatketaan neuvotteluja sekä päästään sopimukseen niin pian kuin mahdollista."

Mainittu kolmimiehinen tutkijakomitea määrättiin yhteistoimintaan liittohallituksen sovittelijain kanssa.

Presidentti otti aloitteensa terästehtaiden aloittaessa hitaasti toimintansa. Keskiviikkona yli puolet niistä 500,000 terästyöläisestä, jotka pakotettiin takaisin töihin mainitun työläisten oikeuksia rajoittavan lainlaadinnan nojalla, oli jo takaisin töissä. Kaikkien odotetaan olevan töissä viikon loppuun mennessä.

Liittohallituksen sovittelijain johtaja Joseph F. Finnegan vihjasi, että hän ja presidentin tutkijakomitea aloittavat yrityksensä sovinnon aikaansaamiseksi noin kahden viikon kuluttua. Yrityksen teon siirtäminen niin pitkäksi aikaa tehtiin tarkoituksella antaa niin työnantajille kuin työläisillekin aikaa uudelleen harkita asennoitumistaan, jotka ovat vielä suuresti eriävät.

Kiina palauttaa Intiaan kymmenen intialaisvankia

Tämä on ilmeisestikin Kiinan uusi osoitus rauhanomaisesta ratkaisuhalusta

Hongkong. — Kiinan kansantasavalta tiedoitti torstaina suunnitelmasta, jonka pohjalla palautetaan viikon vaihteesta kymmenen intialaista aseistetua poliisia, jotka joutuivat viime kuussa kiinalaisten vangiksi Ladakh-nimisellä, kiistanalaisella raja-alueella.

Kiinan ulkoministeriö ilmoitti Intian lähettiläälle G. P. Parthasarathille Pekingissä, että Kiinan rajavartiosotilaat ovat valmiina kotiuttamaan marraskuun 13—15 välisenä aikana ne intialaiset sotilaat, jotka joutuivat äskettäin kiinalaisten vangiksi. Samalla kertaa ilmoitettiin, että myös ko. rajakahakoissa surmansa saaneen yhdeksän intialaisen ruumiit palautetaan kotimaahan.

Intia on aikaisemmin pyytänyt näiden vankien ja ruumiitten palauttamista takaisin Intiaan.

Kiinan ulkoministeriö selitti samalla kertaa, että myös vangiksi joutuneiden intialaisten aseet ja varusteet palautetaan Intiaan samalla kertaa kun vangitkin kotiutetaan.

K.o. intialaiset joutuivat kiinalaisten vangiksi suurta huomiota herättäneissä rajakahakoissa sillä miltei asumattomalla alueella, missä on sekä erimielisyyttä että epäselvyyttä rajapaikasta. Intian hallitus sanoi, että tämä rajakahakka tapahtui 40 mailia rajalta Intian alueella. Kiinalaiset ovat kuitenkin selittäneet, että intilaiset hyökkäsivät heitä vastaan Kiinan omalla alueella.

Kysymys on n.s. McMahonin linjasta Kiinan ja Intian rajalla. Tämä nimi johtuu siitä kun siihen aikaan Intian isäntänä ollut sekä Aasian maiden lakia ja oikeutta jakanut Britannian edustaja sir Henry McMahon veti ns. "Simlan neuvotteluissa" v. 1914 mielivaltaisen viivan Kiinan, Tiibetin ja Intian rajaksi.

Intia oli silloin Englannin alusmaa, ja sen täytyi nurisematta hyväksyä tämä "McMahonin linja". Mutta Kiinan mikään hallitus ei ole sitä hyväksynyt — ei sen paremmin Tshiang Kai-shekin taantumushallitus kuin nykyinen Kansan Kiinankaan hallitus. Intian oikeistopiirit pitävät kuitenkin kiinni siitä, että Kiinan kansantasavallan täytyy nyt hyväksyä lailliseksi rajaksi tämä McMahonin mielivaltaisesti vetämä viiva — mitä Kiina ei ole koskaan tunnustanut.

Tästä johtuu rajakiista näillä miltei asumattomilla vuoristoalueilla. Se selittää, miksi Kiina ja Intia kummatkin väittävät näiden rajakahakoiden tapahtuneen omalla alueellaan.

Juuri tämän kiistakysymyksen pois päiväjärjestyksestä saamiseksi Kiinan pääministeri Chou En-lai ehdotti vastikään neuvottelujen järjestämistä pääministeri Nehrun kanssa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25		
		3 kk. 2.50		
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80		
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25		

Laosin tutkimusfarssi

YK:n turvallisuusneuvoston alivaliokunta, joka kävi tutkimassa Laosin tilannetta, esitti muutama päivä sitten raporttinsa missä myönnetään, että mitään "kommunistihyökkäystä" Kiinasta ja Vietnamista ei olekaan tapahtunut, kuten niin kovaäänisesti syytettiin, sillä mitä tahansa taisteluja Laosissa on käyty ja käydään, se tapahtuu Laosin sorretun ja alaspainetun kansan ja sen hallitsevan yläluokan välillä. Laosiin lähetetty tutkijakomitea myönsi siis yleisesti muutenkin yleisesti tunnetun tosiasian, että sekaantuminen näihin tapahtumiin on asiallisesti laitonta sekaantumista Laosin sisäisiin asioihin.

Ei siis ole lainkaan ihme vaikka poliittiset huomioitsijat korostavatkin, että Washingtonin viranomaiset ovat kovasti punastelleet tämän raportin johdosta. Muistaa nimittäin tulee, että Laosiin lähetetty alivaliokunta muodostettiin yksinomaan yhdysvaltalais-ystävällisten maiden edustajista, joka yritti tikulla hakien löytää Washingtonin hyväksi sellaisia epämääräisiä lausuntoja, kuin että taisteluihin on osallistunut silminnäkijäin kertoman mukaan miehiä, joissa oli nähtävissä 'luonteenomaisia vietnamilaisia rotupiirteitä' (!), mutta myönnetään kuitenkin heti, etteivät nämä "silminnäkijät" pystyneet tunnustamaan heitä Pohjois-Korean säännöllisen armeijan sotilaiksi! Yhtä epämääräisesti alivaliokunta viittaa siihen, että laosilaiset isänmaanystävät ovat muka saaneet joitakin aseita (haulikoita tai veitsiä — sitä ei sanota) Vietnamista. Peruskysmyksestä puhuen alivaliokunta totesi kuitenkin että "laajuudeltaan erilaista toimintaa" esiintyi Laosissa heinäkuun 16. ja lokakuun 1. päivän välisenä aikana, mutta että kaikki nämä operaatiot olivat lähinnä sissisotaa."

Näin surkea oli siis Laosin tutkimuskomitean työn tulos väitetyn "kommunistihyökkäyksen" tiimoilta!

Kuinka paljon punastumisen aihetta Washingtonin viranomaisilla on tästä asiasta se ilmenee seuraavasti: Laosin kuninkaallinen hallitus, joka on asiallisesti puhuen Washingtonin kontrollissa oleva sähkyäjä, esitti syyskuussa hälyyttäen että Vietnam on syyllistynyt julkeasti hyökkäykseen Laosia vastaan. Tämän "hyökkäyksen" torjumiseksi Laosin hallitus vaati viivyttelemättä lähetettäväksi sotajoukkoja avukseen. Yhdysvaltain hallitus ryhtyi heti tukemaan Laosin taantumushallituksen "avunpyyntöä" ja esitti, että SEATO-liitto lähettäisi heti 10,000 viidakkotaisteluihin perehtynyttä miestä käsittävän sotavoiman Laosiin. (Tämän joukon suhteellinen suuruus näkyy siitä, että hampaisiin asti aseistuneen pienen Laosin omassa armeijassa on 25,000 miestä.)

Mutta muistaen vielä liian elävästi Korean sodan alkamisen päivät ja siihen liittyvät seikat, turvallisuusneuvosto hylkäsi tämän ehdotuksen sotavoimien lähettämiseksi Laosiin. Toisaalta turvalisuusneuvoston enemmistö meni kuitenkin Neuvostoliiton vastalauseista huolimatta Washingtonin talutusnuorassa niin pitkälle, että lähetti mainitun alivaliokunnan tutkimaan tilannetta.

Nyt on tämä alivaliokunta tutkimuksensa suorittanut ja todennut, että mitään hyökkäystä ei Laosiin ole naapurimaista tehty, ja että mikäli siellä on taisteluja käyty ja edelleen käydään, se tapahtuu kansan ja taantumuksellisen yläluokan välillä. Vaikka asiaa niin ei raportissa sanotakaan, niin Washington joutuu tässä julkisesti syytetyksi siitä, että vaatiessaan Laosin hallituksen avustamista sotavoimilla, Yhdysvallat oli valmiina sekaantumaan Laosin sisäisiin asioihin ja kuten tavallisesti, tässäkin tapauksessa pienen, rappeutuneen yläluokan puolesta Laosin varsinaista kansaa vastaan! Tosiasia nimittäin on — vaikka ainoastaan vasemmalla silmällään näkevä turvallisuusneuvoston alivaliokunta ei ollut sitä näkevinäänkään — että Yhdysvallat on jo sekaantunut kerrassaan tuomittavalla tavalla Laosin sisäisiin asioihin. Se on miehittänyt Laosin armeijan korkeimman johdon "neuvonantajillaan" ja Laosin armeijan aseistamisen hyväksi on annettu amerikkalaista apua suhteellisesti enemmän kuin millekään muulle taantumuskuomakunnalle. Mutta kaikesta tästä "avusta" huolimatta on ilmeistä, että valtaosa Laosin kansasta suhtautuu vihamielisesti hallitukseensa — ja mikä tärkeintä, Washington on tästä ilmeisesti hyvin tietoinen, koska se oli niin kärkäs lähettämään sotilaallista apua Laosin taantumusvoimien valta-aseman tukemisen hyväksi.

Kaiken tämän jälkeen on ilmeistä, että Ottawalla on syytä harkita asennetaan Laosin tapahtumien suhteen. Yhdessä Puolan ja Intian kanssa Canada on jäsenenä siinä kolmen vallan valvontakomissionissa, jonka tehtävänä on valvoa Geneven sopimusten täytäntöönpanoa Laosissa. Puola ja Intia ovat esittäneet tämän valovntaelimen kokoontumista, mutta Washingtonin ääntä kuunteleva Ottawamme on vastustanut sitä. Mutta kun nyt on lopullisesti todettu, että Laosin vaikeudet ovatkin sisäistä laatua, Diefenbakerin hallituksella ei ole tässä kielteisessä kannassaan enää minkäänlaisia puolustuksia. Me toivommekin, että liittohallituksemme ottaisi asiassa päättävän kannan ja esittäisi Washingtonin lupaa kysymättä, että Laosin välirauhan valvontakomissionin kokoontuu heti suorittaakseen loppuun sille annetun tärkeän työn.

Koko Canada "väärässä tahdissa"

Näyttää siltä, että Toronton Vapaa Sana marssii yksinään "oikeassa tahdissa" ja koko muu Canada on auttamattomasti "väärässä tahdissa".

Kuinka härkäpäisesti Vapaa Sana pitää kiinni kylmän sodan oppikappaleista ja yrittää lukijoitaankin sitoa siihen, se näkyi lehden tiistaisesta toimituskirjoituksesta missä kiivailtiin kaikkien niiden pään menoksi, jotka vastustavat Ranskan suunnitelmaa atomipommin kokeilemiseksi Saharassa.

Kuten tiedetään Marokon toimesta esitettiin YKn yleiskokoukselle 22:n maan allekirjoittama, Afro-Aasian maiden tukema päätöslauselmaehdotus, missä vaaditaan Ranskaa peruuttamaan tämän kokeilusuunnitelmansa.

Canadalaislehdet ja canadalaiset yleensä ovat alusta pitäen antaneet kannatuksensa niille, jotka vaativat Ranskaa peruuttamaan atomipommikokeilu-suunnitelmansa. Canadalaiset menettelevät näin ihmiskunnan turvallisuuden ja ennenkaikkea Canadan kansallisen turvallisuuden vuoksi. Yleisesti tiedetään, että ydinasekokeilujen aiheuttaman radioaktiivisen säteilyn vuoksi syntyy jo tuhansia epämuodostuneita lapsia samalla kun tuhansia muita kuolee ennenaikaisesti joko verisyöpään tai muihin tauteihin, joita nämä kokeilut ovat aiheuttaneet. Myös tiedetään, että tästä ydinasekokeilusta ollaan pääsemäisillään kansainväliseen sopimukseen, mikä kieltää ne ikuisiksi ajoiksi.

Mutta jos Ranska suorittaa nyt atomipommikokeiluja, niin se voi hyvinkin johtaa näiden kokeiden yleistymiseen kautta maailman.

Tämän vuoksi canadalainen lehdistö ja canadalaiset yleensä vastustavat Ranskan atomipommikokeilupuuhia. Tämän vuoksi Canadan ulkoministeri Green esitti YK:n yleiskokouksessa hallituksensa ja Canadan kansan harkitun kannan Afro-Aasian maiden puolesta — siis Ranskan atomipommikokeita vastaan.

Canadan kansan enemmistö ja Canadan keskushallituskin vastustaa ydinasekokeiden uudelleen alkamista, mistä tässä on loppujen lopuksi kysymys, mutta "kommunistivastaisen" hysterian mielentilassa oleva Vapaa Sana kiivailee tässä asiassa oikein toimituspalstallaan muita canadalaisia vastaan! Kuten sanottu, kylmän sodan jatkamisen hurmiossa elävä Vapaa Sana näyttää olevan yksin "oikeassa tahdissa" ja koko muu Canada "väärässä tahdissa"?

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Walter Kangas, Nairn Centre, Ont., täyttää lauantaina, marraskuun 14 pnä 63 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Ontarion väestö lisääntynyt 50%

Toronto. — Ontarion väkiluku oli 1945 neljä miljoonaa ja 1959 nousi se kuuteen miljoonaan, joka merkitsee että väkiluku lisääntyi tällä ajalle 50 prosentilla. Väkiluvun arvellaan Ontariossa nousevan seitsemään miljoonaan 1966 mennessä.

Syntyväisyyden lisääntyminen, kuolemantapausten vähentyminen ja siirtolaisuus ovat lisänneet väkiluvun kasvamisen vauhtia. Ontariossa on suhteellisesti paljon enemmän lapsia. Nykyään on 1,900,000 alle 15-vuotiasta lasta, eli 7 prosenttia enemmän kuin 1945.

Tällä välillä saapui myöskin noin miljoona siirtolaista Euroopasta, Yhdysvalloista ja Aasiasta. Yhdistyneestä kuningaskunnasta saapui 340,000, Italiasta 143,000, Saksasta, Itävallasta ja Hollannista saapui yhteensä 195,000, Puolasta 38,000 ja 164,000 siirtolaista muista Euroopan maista.

Kleemola Hrushtshevin vastaanotolla

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev vastaanotti maanantaina Suomen kulkulaitosministerin, Kauno Kleemolan, tiedoittaa uutistoimisto Tass. Käynti oli kohteliaisuusvierailu, lisää Tass.

UUSI KOREA NOUSEE TUHKASTA

Kirj. Tom Morris

"Mennään eteenpäin kuin siivillä varustetulla hevosella", on Korean kansantasavallan tunnuslause tällä hetkellä. Tämä näkyy kaikkialla, farmeilla, tehtaissa ja kouluissa. Me itse havaitsimme tämän elokuussa ja syyskuussa, jolloin ensimmäinen Canadan nuorisovaltuuskunta vieraili Korean kansantasavallassa ja liikuimme laajasti maassa. Valtuuskunnassa oli meitä kolme: kaksi Canadan Sosialistisesta Nuorisoliitosta ja yksi Canadan ranskalainen taiteilija.

Koska me olimme nuorison edustajia, niin pääsiassa vierailimme nuorison luona kouluissa ja työpaikoilla. Me opimme heiltä, että heidän nuorisonsa yhdessä koko kansan kanssa taistelee voidakseen rakentaa maansa tuhoisan sodan jälkeen, sodan, joka maksoi tuhansien elämän ja aiheutti sanoinkuvamatonta hävitystä heidän kaupungeilleen sekä farmeilleen.

Pyongyang, heidän pääkaupunkinsa, tuhottiin täydellisesti pommituksilla. Nyt se on rakennettu kauniiksi ja on ihana muistomerkki kansan tarmon osoituksesta. Me vierailimme tehtaissa, jotka yhä suuremmassa määrässä tuottavat tavaroita kuluttajille. Yksi sellainen on Pyongyangin tekstiilitehdas, jossa työskentelee 13,000 työläistä. Tämä tehdas rakennettiin vuoden sisällä. Nyt se tuottaa 65 tonnia lankaa ja 250,000 metriä kangasta päivässä ja sen yhteydessä on lastenseimi, elokuvateatteri, oma teknillinen koulu, urheiluseura ja monia muita laitoksia.

Tämä on vain yksi tehdas ja meille näytettiin monia muita. joilla on samanlaiset saavutukset. Koko maan suurimmat teollisuuslaitokset tuhottiin sodassa ja ne on uudelleen rakennettu taikka ovat parhaillaan rakennuksen alaisena. Ne ovat uusia, nykyaikaisia ja niiden yhteydesä on teknillisiä oppilaitoksia, urheiluseuroja ja muita laitoksia.

Uuden ja vanhan vastakohdat ovat huomattavissa kaikkialla. Heunghamin kemikaalitehtaalla, joka oli alallaan suurin Aasiassa, me kävelimme läpi vanhojen rakennusten, jotka kerran tuottivat tavaroita. Ne olivat kauheita muistutuksia sodasta. Nyt näiden rinnalla on uusia tehdasrakennuksia, jotka osoittavat uutta aikakautta Koreassa ja ihmisten päättäväisyyttä.

Korean nuoriso näyttelee suurta osaa tässä nousussa. Monessa tapauksessa he näyttelevät johtavaa osaa teollisuuden, maatalouden ja valistuksen nostattamisessa. Monessa tehtaassa on nuorison jaostoja, jotka kunniallisesti vastaavat tehtaan tuotannon noususta.

Kaikkien korealaisten keskuudessa maan yhtenäisyyden lujittaminen on tärkeydessä etualalla. Korean 30 miljoonasta ihmisestä 20 miljoonaa elää maan eteläosasso, joka on amerikkalaisten miehitysjoukkojen vallassa. He eivät voi kehittää maataan kulttuurillisesti eikä taloudellisesti eivätkä korottaa elintasoaan. Päinvastoin teollisuus Korean eteläosassa kärsii koska ulkomailta tuodaan tavaroita. Työttömyys ja yleisen palvelun puute on jokapäiväistä siellä.

Korean kansantasavallan jokainen kansalainen pitää etelässä asupien kohtaloa omanaan. Demarkaatiolinja erottaa tuhansia korealaisia perheitä eivätkä he voi olla edes kirjeenvaihdossa.

Elokuun 29 pnä tämä selvisi meille kun meidät vietiin Panmunjomiin siihen huoneeseen, jossa allekirjoitettiin aselepoposopimus ja jossa on demarkaatiolinja.

Me ajoimme historiallisesta Kaesongin kaupungista "linjalle" ja näimme kuinka talonpojat työskentelivät kuin sotarintamalla. Saavuimme demarkaatiolinjalle iltapäivällä ja olimme amerikkalaisten sotilaspoliisien, jotka ovat viimeisen kuuden vuoden aikana tarkastaneet nämä mökit, silmälläpidon alaisina koko ajan. Täällä Korean kansanarmeijan sotilaat kohtaavat amerikkalaiset.

Olimme silminnäkijöinä tällaiselle kohtaukselle ja olimme ymmällä koska etelästä tulleessa valtuuskunnassa oli vain yksi korealainen ja hänkin toimi tulkkina. Tiedusteltuamme Korean kansanarmeijan sotilaat sanoivat, etteivät he ole koskaan nähneet eteläkorealaista sotilasta vartiossa rajalla.

MINISTERI MYÖNTÄÄ ESKIMOIDEN ÄÄRIMMÄISEN VAKAVAN KOHTALON

Ottawa. — Pohjoisten asioiden ministeri Alvin Hamilton, puhuessaan Farley Mowatin kirjoittamasta kirjasta "Caribou Eskimos", tunnustaa pohjoisessa asuvien eskimoiden vakavan tilanteen ja sanoi, että näiden ihmisten murhenäytelmä on jotain, jota "yksikään canadalainen ei voi sivuuttaa puhtaalla omallatunnolla".

Pohjoisten asioiden departmentti on samaa mieltä Mowatin kanssa, sanoi ministeri tiistaina, ja sanoi, että kysymyksessä olevien eskimoiden asia on se mihin täytyy suhtautua mitä vakavammin.

Kirjassaan Mowat kuvaa eskimojen jotka asuvat Manitoban pohjoisosassa, oloja ja sanoi, että ravinnon puutteen takia kuoli siellä 1957—58 talvena ainakin 25 ihmistä.

Mowat arvostelee ankarasti kirjassaan eskimoitten kohtalosta pohjoisten asioiden departmenttia, lähetyspappeja, kuninkaallista ratsupoliisia ja eräitä Hudson Bayn-yhtiön kauppiaita.

Pohjoisten alueiden ministeri Hamilton joutuu tunnustamaan kirjassa esitetyn arvostelun oikeutuksen, mutta samalla kuitenkin puolustaa departmenttiaan lausumalla:

"Mr. Mowat on ensimmäinen canadalainen kirjailija, joka on yrittänyt asettaa itsensä eskimoiden ajatustapaan. En voi sanoa onko hän kokonaan onnistunut, mutta jos hän on, niin se on kauhea syytös, jonka hän on kirjoittanut . . .

"Menneisyydessä on tehty virheitä, mutta me emme enää ikinä syyllisty kiinnostuksen puutteeseen. Kuten kirjassa osoitetaan, rohkeat suunnitelmat, joihin viimeaikoina on ryhdytty, alkavat osoittamaan uutta tulevaisuutta . . .

"Kuitenkin tarvitaan varovaisia sanoja. Vaikka me olemme oppineet paljon menneisyyden puutteellisuuksista, niin me emme voi odottaa, että tulevaisuus tulee olemaan kaikki täydellistä. Erehdyksiä voi sattua, mutta ne ei satu departmenttini välinpitämättömyyden ja toimettomuuden johdosta.

"Kirjoittaessaan kertomuksen näistä ihmisistä Mowat on käyttänyt hyvin rohkeita kynänvetoja ja on hyvin kriitillinen moniin laitoksiin nähden, jotka ovat olleet kosketuksissa eskimoihin. Me emme voi yhtyä kaikkeen tähän kritiikkiin koska usein on ollut lieventäviä asianhaaroja, joista ei kirjassa mainita mitään.

"Jos joku haluaa olla kriitillinen, minä olisin kriitillinen meitä canadalaisia kohtaan, jotka olemme niin kauan olleet välinpitämättömiä pohjoisen asukkaisiin nähden. Välinpitämättömyys on menneisyyden asia. Nyt kaikki ajatukset ja energia on pyhitettävä, ei tekemään syytöstä menneistä virheistä, vaan uuden elämän rakentamiseksi pohjoisten ihmisille."

— Lenin ja Maxim Gorki puhuivat myöskin esperantoa.

Mitä muut sanovat

RAISKAAJALLE ANTAUTUMISTA

". . . Se (suostuminen "järjestelyyn", minkä perusteella Yhdysvallat saa sijoittaa atomiaseitaan Canadan alueelle — V.) tekee meistä (Canadasta — V.) liittolaisen asemesta satelliitin.

"Alköön tästä huudettako Yhdysvaltoja vastaan. Tässä ei ole kysymys raiskauksesta, me pyydämme sitä — tai ainakin hallituksemme pyytää.

"Oikea vastaus Starin mielestä ei ole se, että vaaditaan tässä maassa olevien amerikkalaisten ydinaseiden kontrollin antamista Canadalle. Meidän mielestämme Canadan tulisi tuomita ydinaseet täydellisesti. Se on yksi varma panos, minkä me voimme antaa ydinasekilpailun rajoittamiseksi, mikä vetää mukaansa koko maailman, elleivät kansakunnat ole valmiina sitä tuomitsemaan." — Toronto Daily Star.

PORTUGALI ON MERENRANTAPARATIISI AURINKOA ETSIVILLE

Noin neljä vuosisataa sitten Portugali teki huomattavia löytöjä idässä, Afrikassa ja uudessa maailmassa. Seuraten entisiä kuninkaita, eurooppalaista ylimystöä ja hyvin huomaavia brittiläisiä turisteja, Amerikka on vihdoin havainnut Portugalin olemassaolon.

Se on huomattavasti liioiteltu tunnustus, sillä niillä aloilla joista turistit eniten valittavat, Portugali on vähemmän synnillinen. Sen kansa on mukavaa ja kohteliasta, hotellit ja asunnot ovat puhtaita ja mukavia, ruoka toisinaan yksinkertaista mutta aina hyvää, näköalat ihania, sääsuhteet mitä parhaimmat ja hinnat erittäin kohtuulliset.

Melkein jokainen kylä ja kalastajakylä Portugalin laajoilla rannikoilla on samalla merenrantahuvittelupaikka. Kuuluisin merenrantapaikka on Estoril, joka on osa Gosta do Solista — Portugalin Rivierasta. Guest Airwaysin toimesta on selostettu, että monet sen matkustajista, jotka lentävät "auringon suuntaan"-lennoissa Miamista Lissaboniin, Madridiin ja Pariisiin, valitsevat Estorilin olinpaikakseen Lissabonin asemesta. Sinne ottaa vain muutaman minuutin kulkea Lissabonista ja se on niin viehättävä ja kaunis paikka, ettei sille ole vertaa. Hotellimaksut alkavat noin $9.00:sta kaksoishuoneesta kylpyhuoneineen ihanteellisessa Estoril Palaciossa; ja toisia asumuksia saa $7.00:sta lähtien — ja siihen sisältyvät kaikki ateriat. Estorilissa yhdistetään ihmeelliset mukavuudet täydelliseen ajanvieteohjelmaan, mihin sisältyvät kaikki vesiurheilut, ostokset, auringonkylpy, golfi, Portugalin parhain ohjelmisto ja Casino, missä entiset kuninkaat ovat vierekkäin tavallisten kansanihmisten kanssa rulettipöytien ääressä.

Canadalaisten matkustajien on hyvä matkustaa Bermudan kautta ja siirtyä siellä Guest Airwaysin järjestämään "auringon suuntaan"-lentoon. Useita lentoja tehdään Montrealista ja New Yorkista Bermudaan ja näin voitte nauttia pysähdyksestä ilman ylimääräisiä maksuja.

Estorilin naapurikylässä Cascaissa — kuninkaitten ja kalastajain kaupungissa — valtansa menettänyt ylimystö ja kyläläiset viettävät omia perinteellisiä elintapojaan.

Pohjoiseen Costa do Solista rannikolla on paljon huvila-alueita jotka alkavat Figueira da Fozista, joka on ranskalaisten kehittämä alue ja on melkein samalla tasolla kuin Estoril, ja sieltä voi jatkaa matkaa vähemmän tunnettuihin "piilopaikkoihin". S. Martinho do Porto on kuvaannollinen ja pilaamaton paikka ja hyvin verrattavissa Nazaren kanssa, joka on yksi harvoja liian käytettyjä paikkoja Portugalissa. Nazaren pitäisi kaikkien nähdä, mutta parempi on nähdä tämä kaupunki silloin kun liikenne on vähäisempi. Eslinho, Ericeira, Ofir, Peniche, Praia das Macas ovat kauniita nimiä kauniille kylille ja jokaisella on oma rannikkonsa, oma pukeutuminen ja omat kansallistapansa.

Estorilista etelään ja tunnin matkan päässä ovat Costa Caparica, joka on Lissabonin Coney Island ja Sesimbra sekä Arrabida, jotka ovat kaksi kaunista kylää. Arrabidasta alkaa Euroopan vähiten käytetty hiekkaranta. Alueen pääkylä on Sines, missä Vasco da Gama syntyi, ja siellä on sievä hiekkaranta vaikkakin oleskelupaikkojen määrä on rajoitettu, mutta ne ovat nykyaikaisia ja ruoka on hyvää.

Etelärannikolla, missä on ihanteellinen ilmasto, on kyliä ja huvikeskuksia — eräät hyvin tunnetuja ja toiset jotka ovat vieläkin matkustajien tavoitettavissa. Cape S. Vincentissa sijaitseva Sagres on katsomisen arvoinen ja samalla voi tutustua Lagosin satamaan ja hiekkarannikkoon. Praia de Rochassa suuret värilliset kivet muodostavat rannikon ja sitä pidetään Euroopan eräänä komeimpana rannikkoretkeilyalueena. Vielä idempänä ovat Armacoa de Pera, Albufeira, Quarteira, Monte Gordo ja Olhao, joka on kuuluisa kuutionmuotoisista valkeista taloistaan, terasseistaan, kalastajistaan ja mustalaiskaravaaneistaan.

PÄIVÄN PAKINA

Kertomatta jääneistä asioista

Mikään pikkulehti ei voi sanoa tiedoittavansa "kaikista julkaisukelpoisista asioista", kuten väittää sellainen valtava paperikasa kuin esim. New York Times.

Ja New York Timeskin toteuttaa tuota iskulausettaan hyvin ahtaan luokkakäsitteen puitteissa. Esimerkiksi se on antanut rajattomasti palstatilaa McCatrhylaisille rienaajille heidän peitotessaan "punaisia", "kommunisteja", sosialistisia maita ja yleensä työväenliikettä. Mutta niille jatkuvasti parjatuille ihmisille, laitoksille ja maille ei paljoakaan palstatilaa riitä siinä suurlehdessä.

Pikkulehtien täytyy avoimesti myöntää rajoitetut mahdollisuutensa. Sitäpaitsi työväenlehti, kuten Vapauskin, antaa etutilan työväenasioille. Eroa tässä suhteessa on työväen- ja porvarilehdillä vain sikäli, että työväenlehdissä suhteellisesti julkaistaan sittenkin enemmän porvarillisista lähteistä tulleita uutistietoja kuin porvarilehdissä julkaistaan työväenlähteistä annettavia tietoja. Näissä asioissa on siis työväenlehdillä suuri ja tärkeä etumatka.

Näissä puitteissa on siis Vapauttakin toimitettava. Toimituksen asia on etsiä päivän asioista yleisesti tärkeintä merkitsevintä ja mielenkiintoisinta. Kun "kaikkia" asioita ei voida vatkata, niin silloin on pyrittävä totuudenmukaiseen yleiskuvaan siten, että käsitellään tärkeimpiä ja toisaalta edustavimpia asioita ja kysymyksiä.

Miten tässä onnistutaan tai epäonnistutaan, se riippuu tietenkin toimittajain ja kirjeenvaihtajain kyvyistä ja "hoksaavaisuudesta", sekä samalla siitä, onko heillä riittävästi aikaa työnsä tunnollista suoritusta varten. Tämä on sanottava sittenkin vaikka meille ehkä sanotaan, ettei sillä väliä ole miten lehden sivut täytetään, kunhan vain täyteen teksitä tapiseerataan.

Joka tapauksessa meidän täytyy avoimesti myöntää, että eräällä farmarilukijallamme oli viime viikolla todellista moittimisen syytä kun hän murisi, että Vapaus antoi marraskuun 3 p:n numerossaan harhaan johtavan kuvan Sudburyn seudun maidon hinnan korotusta koskevasta asiasta.

Lehtemme mainitussa uutistiedossa kerrottiin totuudenmukaisesti Sudbury and District Milk Distributors Associationin selostaneen, että maidon hinnan korotus sentillä kvarttia kohden "johtuu siitä kun farmareilta ostetun maidon hintaa on korotettu."

Tämä sellaisenaan on teknillisesti totta, ja Vapaus kertoi totuudenmukaisesti sen, miten mainittu meijerien yhdistys asiaa selitti. Se oli totta siitä miten maitoporvarit asiaansa valhedellen puolustivat

Mutta yleiskuva tilanteesta ei valitettavasti kyllä ole totta. Kertomatta jäi silloin "asian toinen puoli", nimittäin se, että tämä sentin korotus maitokvarttilta ei mene kokonaisuudessaan läheskään farmareille, kuten meijeriporvarit valehtelevat eipä edes valtaosaltakaan, sillä suurin osa maidon vähittäishinnan korotuksesta menee suurpääoman kontrolloimille meijereille.

Jos ko. uutistiedomme kirjoittaja olisi voinut pysähtyä miettimään syntyjä syviä, niin hän olisi voinut saman tien todeta, että sentin korotus kvartilta antaa meijereille noin 40 sentin lisätulot sadalta paunalta, ja että farmarit eivät pienestä korotuksesta huolimatta saa kunnolleen puoltakaan siitä summasta. Pyydämme kuitenkin vakuuttaa farmareille, että "tarkoituksemme" ei ollut antaa asiasta puolueellista kuvaa mikäli "vahingossa" tehdyllä virheellä on "lieventäviä asianhaaroja".

Mutta kertomatta jää myös joitakin huvittaviakin tapauksia, joilla loppujen lopuksi—on vissi tärkeä merkityksensä.

Kuten tiedetään, ihminen on luomakunnan kruunu — ja mies on tietenkin naisen, eli "heikomman astian" pää. Näin on ainakin olettu ja käytännöllisessä elämässä oletetaan vieläkin, koska naisille ei tunnusteta esim. sama palkka, samasta työstä oikeutta miehen rinnalla.

Mutta nyt näyttää kuitenkin siltä, että nämä "heikommat astiat", ts. monesti sorretut ja alaspainetut naiset ovat sittenkin paljon lujempaa tekoa kuin me miehiset miehet.

Näin ainakin selosti viime viikolla canadalainen lääkäri ja psykologi John Zubek, Manitoban yliopiston psykologisen osaston esimies. Kokemustensa perusteella hän nimittäin suositteli, että Yhdysvaltain pitäisi kouluttaa etupäässä naisia avaruusmatkoille lähetettäväksi.

Viikko sitten torstaina antamansa sanomalehtihaastattelun yhteydessä lääkäri Zubek esitti sanomalehtimiehille 29 vuoden ikäisen psykologian opiskelijan, neiti Wilman Sansomin, joka oli juuri lopettanut kuuden päivän oleskelun eristetyssä lasikuvussa. Zubek sanoi, ettei neitonen ollut kokenut sellaisia harhanäkyjä kuin kolme miestä, jotka olivat aikaisemmin suorittaneet saman kokeen.

Neitonen sanoi "nauttineensakin" täydellisestä hiljaisuudesta, joskin aika tuli pimeässä hieman pitkäksi. Mutta saman kokeen läpäisseet miehet "näkivät" valoviiruja ja muuta sellaista, jotka Zubekin mielestä todistaa, että naiset ovat sittenkin kestävämpiä avaruusmatkailijoita kuin miehet.

Minkä verran tämä koe pitää loppukädessä paikkansa, se ei ole tietenkään meidän eikä muidenkaan lehtien, vaan ennenkaikkea tiedemiesten ja -naisten tutkimusten tuloksista riippuva kysymys.

Mutta kertomisen arvoinen juttu se olisi kaiketi ollut? No, parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Känsäkoura.

Tilastotiedot kertovat:

HELSINGISSÄ HEIKKO ASUMISTASO

Joka neljäs ruokakunta asuu ahtaasti

Helsinki. — Helsingin asumistaso on edelleen heikko. Alivuokralaisten ryhmä on epänormaalin suuri, pienhuoneistot ovat ylikansoitettuja ja joka neljäs ruokakunta asuu ahtaasti. Jotta nykyisin ilmenevä ahtaasti asuminen voitaisiin poistaa, olisi huoneita saatava lisää vähintään 34,000 kappaletta. Tällaisiin tuloksiin on tullut Helsingin kaupungin tilastotoimisto tarkastellessaan Helsingin huoneistojen tilankäyttöä vuonna 1955 koottujen tietojen valossa.

3,600 lapsiruokakuntaa asuu Helsingissä alivuokralaisina ja lisäksi noin 4,500 muuta kahden tai useamman hengen ruokakuntaa. Alivuokralaisten ahtaasti asuminen on kaiken lisäksi lisääntynyt suhteellisesti v. 1950 tilastoihin verrattuna. Jos henkilöluku huonetta kohti on enemmän kuin kaksi, katsotaan huoneistossa esiintyvän ahtaasti asumista. Ahtaasti asuvien ruokakuntien lukumäärä oli tosin laskenut vuodesta 1950 vuoteen 1955 36,900:sta 35,200:een. Kaikista ruokaunnista, joissa oli lapsia, oli v. 1955 ahtaasti asuvia 18,596 eli 35%. Kuusilapsisita perheistä asui jopa 83 pros. ahtaasti. Ahtaasti asuminen on Helsingissä melkein kaksi kertaa yleisempää kuin esimerkiksi Göteborgissa ja Tukholmassa.

* * *

Ahtaat ovat asuintilat Torontossakin

Toronto. — Tuhannet Torontossa asuvat perheet pelkäävät häätöjä ja siksi he asuvat kauhean puutteellisissa oloissa, peläten, että jos he valittavat asunto-olojensa johdosta, niin he joutuvat häädettäviksi. Näin kertoi valtuuston jäsen May Birchard keskiviikkona pidetyssä Toronton kaupunginvaltuuston huoltokomitean kokouksessa.

Hän kertoi, että hän oli vieraillut useampien perheiden luona. Eräässä talossa hän selosti, oli viisi lasta ja heidän vanhempansa asumassa kahdessa huoneessa ja että samassa talossa oli kuusi lasta, jotka vanhempiensa kanssa asuivat myös kahdessa huoneessa. Molemmat perheet ja useat muut talon asukkaista käyttivät samaa pesuhuonetta.

Hän selosti tämän paikan olevan lähellä Dundas-katua Yonge-kadun itäpuolella. Hän oli sitä mieltä, että asunto oli sinänsä pahempia mitä hän on koskaan nähnyt. Mutta siitä huolimatta talonomistaja saa vuokraa $460.00 kuukaudessa.

Valtuusmies Harold Menzies selosti, että kaupungin pahimmat asunto olot olivat hänen vaalipiirissään Queen-kadun eteläpuolella.

May Birchard oli sitä mieltä, että valtuuston olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja että Torontossa olisi kaupungin toimesta rakennettava uusia rakennuksia näiden perheiden asuttavaksi, jotta nykyiset ränsistyneet rakennukset voitaisiin purkaa. Asia kuitenkin jäi päätöksettä ja otetaan esille seuraavassa kokouksessa, joka pidetään kahden viikon kuluttua.

Huoltotyön johtaja miss R. J. Morris on myös sitä mieltä, että Torontossa on tavattoman vähän asuntoja pientuloisille suurperheille. Hän myös oli sitä mieltä, että tilannetta voidaan parantaa ainoastaan sillä, että varataan heille enemmän halpavuokraisia asuntoja.

Kaksi vuohta joutui peuranmetsästäjälle

Kitchener. — Joku "onnellinen metsämies" sai West Montrosessa keskiviikkona George Brohmanin vuohen. Tosiasiassa kaatui metsämiehen uhrina kaksikin vuohta, jotka löydettiin pellolta kuoliaaksi ammuttuina.

Mr. Brohman syyttää ampumisesta liian ampumavalmiita peuran metsästäjiä.

Canadan parlamenttiryhmä vierailulla

Jakarta. — Canadan parlamenttiryhmä saapui tänne maanantaina lentoteitse ja vierailee Indonesian parlamentin vieraana kolme päivää. Ryhmän johtajana toimii parlamentin puheenjohtaja Roland Michener.

Canadan parlamenttiryhmä palasi Australiasta, jossa se osallistui Commonwealthin maiden parlamenttikonferenssiin, joka pidettiin Canberrassa.

NL:n FILMIESITYS HUOMION KOHTEENA

Washington. — Virallinen Washington kokoontui täällä viime tiistai-iltana katsomaan neuvostoliittolaista filmiä "The Cranes Are Flying", joka on yksi niistä yhdeksästä neuvostoliittolaisesta filmeistä, joita kuluvan talven aikana esitetään eripuolilla Yhdysvaltoja. Samanaikaisesti esitetään Neuvostoliitossa kymmenen yhdysvalloissa valmistettua filmiä.

Joku tunti aikaisemmin Moskovassa esitettiin amerikkalainen hyvin tunnettu filmi "Marty", joka viime vuonna voitti parhaimman filmin esityksen Amerikassa.

Filmiesitystä seuranneet virkailijat esittivät toivomuksenaan, että kun esitykset jatkuvat jonkun kuukauden ajan, että niiden avulla saataisiin poistettua erimielisyyden rajoja näiden kahden maan välillä.

USA:n tiedotiustoimiston johtaja George V. Allen selosti, että filmien esitys ei merkitse kylmästä sodasta luopumista, mutta se kuitenkin osoittaa, että kuulumme samaan perheryhmään, ihmiskuntaan.

USA:n valtiosihteeri C. A. Herter oli mielissään siitä kun elokuvateollisuus on ryhtynyt toimenpiteisiin, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välisten suhteiden palauttamiseksi.

Washingtonissa pidettyyn tilaisuuteen saapui neljä neuvostoliittolaista näyttelijää, joista yksi esiintyi esitettävässä Neuvostoliittolaisessa filmissä.

Johtava Neuvostoliittolainen edustaja Washingtonissa oli Neuvostoliiton asiainhoitaja Mikhail N. Smirnovsky, joka edusti suurlähettilästä, joka oli juuri Moskovassa käymässä.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Varokaa vaalihymyilyä

Äskettäin julkaistussa yhtenäisyyskomitean lehdessä "Local 598 Unionistissa" julkaistiin oheellinen artikkeli:

Tämä on vetoomus kaikille union jäsenille tämän union elämän pelastamiseksi. Viimeiset kahdeksan kuukautta on selvittänyt meille, että Gillisin johtokunta ei ole tehnyt mitään meidän eteemme ja että sen tarkoituksena on tehdä meidän uniosta yhtiön unio. Sen epärehellisyys on osoitettu moneen kertaan.

Alkäämme antako mr. Gillisin ja hänen joukkonsa kädenpuristukset ja kotiverailut harhauttaa meitä. Siirtolaisina tulleet canadalaiset eivät ole koskaan merkinneet heille mitään eikä tule vastaisuudessakaan merkitsemään. He hymyilevät teille saadakseen ääniä mutta hymy katoaa vaalien jälkeen ja he kohtelevat teitä kuin olisitte pelkkää likaa.

Nämä miehet, niiden mukana professori Boudreau, uskovat saavansa ääniä hymyilemällä ulkomailla syntyneille mutta he yrittävät samalla saada ääniä muiltakin kansallisuuksilta valehtelemalla, että veli Thibault on syntyperältään slaavilainen eikä canadanranskalainen.

He sanovat, että Thibault on "polakki", "Polakki"-sanaa käytettiin slaavilaisten halveksimiseksi ennenkuin unio järjestettiin. Veli Thibault on sanonut, että hän olisi yhtä ylpeä jos hän olisi puolalainen kuin ranskalaiscanadalainen. Mutta jos Thibault olisi puolalainen uskooko Boudreau ja hänen sakkinsa, että vain ranskan kieltä taikka englannin kieltä puhuvat vain olisivat kelvollisia osasto 598 presidentin toimeen? Sellainen on pötyä.

Heittäkäämme lyhyt katsaus tämän johtokunnan menneisyyteen. Jokaisessa "Local 598 Newsin" numerossa ei ole tehty mitään muuta kuin heitetty likaa niiden ihmisten päälle, joiden hien, uurastuksen ja uhrauksien kustannuksella on rakennettu tämä uusi osasto ja saatu turva kaikille työläisille täällä. Meidän sisäisistä asioistamme on levitetty uutisia TV:n, Sudbury Starin ja radion välityksellä. Varmaankaan nämä laitokset eivät ole työläisten ja uniomme puolella. Nyt professori Boudreau ja hänen kansatyöskentelijänsä johtavat ja määräävät meidän uniomme asioita. He ovat ulkopuolisia, joilla ei ole asiaa sekaantua uniomme asioihin.

Meidän finanssiasioita hoidetaan väärin ja johtokunta yrittää uskottaa olevansa taloudellinen. Me maksoimme $3,400 siitä tapparatyöstä, jonka terästyöläisten Alistair Stewart teki uniomme vastaan. Tämä johtokunta tuhlaa rahaa siihen, että saisivat olla viroissaan. Me maksamme palkkaa ja kuluja terästyöläisten Lazarus nimiselle miehelle, joka kirjoittaa "Local 598 Newsin". Satoja dollareita on kulutettu järjestömien oikeusjuttujen kuluihin. Onko tämä rehellistä? Onko tämä taloudellista? Millaista ammattiunionismia tämä on?

Tämä on Gillisin tapaista demokratiaa, todella vapaita ovat vain yhtiöt kiristämään työtä ja ottamaan irti miehestä enemmän.

Viime aikoina olette kuulleet paljon professori Boudreausta. Mitä osaa hän pelaa union asioissa ja miksi hän ohjaa Gillisin johtokuntaa? Katsokaamme kenen puolella hän on. Koko sen ajan kun hän on ollut Sudburyssa hän on puhunut 598 pelastamisesta. Miltä ja miksi?

Ottakaa käsiinne Sudburyn yliopiston kalenteri vv. 1959—60 ja katsokaa kuvernöörien, Boudreaun työnantajien, listaa. Listassa on mr. Ralph Parker, Incon varapresidentti, mr. H. J. Fraser, Falconbridgen presidentti ja mr. George Miller, Sudburyn CKSO:n TV:n ja radion johtaja.

Listassa on niinikään kahden suuren Pohjois-Ontariossa toimivan paperiyhtiön johtajat. Luuletteko, että nämä Boudreaun työnantajat olisivat ystävällisiä heidän laitoksissaan toimivia rivijäseniä kohtaan? Luonnollisesti eivät.

Kuinka Boudreau opettaa tunnetussa luokassaan? Hänen pääoppikirjassa sanotaan nykyisiä työläisiä laiskoiksi, epänormaaleiksi, liikajuomareiksi ja että he vehtelevat ja pettävät. Tämän lisäksi he eivät kunnioita työnantajiaan, sanotaan kirjassa. Luonnollisesti ennen sota työläisillä ei ollut tehokkaita unioja. Boudreau antaa ymmärtää, että vieläpä yhtiön uniot voivat tulla liika voimakkaiksi.

Menneisyys osoittaa, että tällä miehellä, hänen työnantajillaan sekä kannattajillaan on vain yksi tarkoitusperä mielissään — murskata unio ja tehdä siitä ase työnantajain käsiin. Tämä toisi takaisin hiestytyspajan olosuhteet, peloittelun ja diskriminationin erikoisesti Canadan siirtolaisia kohtaan, kuten se oli silloin kun ei ollut uniota. Tarvittiin 17 vuotta kovaa työtä saada palkat, turvallisuus ja työsuhteet siihen tasoon missä ne nyt ovat. Meidän ei saa kärsiä työmaamme menetystä ja mitä olemme voittaneet työehtosopimuksissa. Meidän tulee suojella uniomme Boudreaulta ja Gillisin voimilta jotta voisimme suojella itsemme ja perheemme.

Eri laitoksien työläiset ovat valinneet yhtenäisyyslistaan edustuskykyisiä miehiä ja samalla on otettu huomioon niin monta eri kansallista ryhmää kuin mitä oli mahdollista. Tällä listalla olevilla miehillä on kokemusta ja he ovat osoittautuneet lujiksi union miehiksi koska he ovat vuosia taistelleet union säilyttämisen puolesta.

Äänestäkää varmasti demokraattista ehdokkaita ja valitkaa omat työläistoverinne toimiin — eikä professori Boudreaun ja hänen työnantajansa ehdokkaita.

Varmistakaa se, että teillä on demokraattinen oikeus äänestää. Pitäkää mukananne jäsenkirjanne ettei teiltä voida kieltää äänestysoikeutta.

Kuntien liittämiskysymys ratkaistanee lähiaikoina

Täällä on liikkunut itsepintaisia huhuja, että Sudburyn ja lähiympäristöjen kuntien liitoskysymyksestä tullaan Ontarion kunnallislautakunnan toimesta antamaan päätös tämän (perjantaina) taikka mahdollisesti maanantaina.

Minkä verran tässä huhussa on perää on vaikea sanoa, mutta monien kuntien valtuustot ovat jättäneet monta tärkeää päätöstä tekemättä odotaen päätöstä liitoskysymyksessä. Esimerkiksi vesi- ja likaviemärikysymys on sellainen, joka voidaan kaikkia käsittävässä mittakaavassa ratkaista vasta sen jälkeen kun annetaan päätös kuntien liitoskysymyksestä. Huhutietojen mukaan arvellaan että Sudburyn kaupungin anomus nikkelialueen kuntien yhdistämiseksi tulee ainakin "osittain" hyväksytyksi. Työväenpiireissä toivotaan, että jos liitoskysymys tulee nyt ratkaistuksi, niin yhdistettyyn kaupunkiin pitäisi saada liitetyksi myös tärkeimmät nikkeliteollisuusasutusalueet, että saadaan niistä verohuojennusta kotienomistajille ja muille pikkueläjille.

Jos liitoskysymys tulee nyt ratkaistuksi, silloin odotetaan, että maakunnallinen kunnallislautakunta määrää suoritettavaksi uuden yhdistetyn kaupungin kunnallisvaalit.

Port Arthurin kuulumisia

Viime maanantaina haudattiin täällä ystävien ja toverien saattamana Riverside hautausmaahan ympäristöllä tunnettu metsämies Lauri Lahti, joka oli kuollessaan 58 vuoden ikäinen. Hän oli syntynyt Suomessa ja siirtynyt suoraan tänne sieltä. Aikaisemmin oli hän metsätyöläisenä ja osallistui ahkerasti sen alan uniotoimintaan. Joku vuosi sitten hän siirtyi kirvesmieheksi ja myös muutti kirvesmiesten kaupunkiunioon. Jo toista vuotta hän oli kokonaan työttömänä sairastaen syöpää, joka hivutti hänen elämänlankansa loppuun.

Maanantaina myös haudattiin vanhempi suomalainen, 77-vuotias Sanni Hill, sukulaisten ja ystävien saattamana. Samoin haudattiin 84-vuotias Ida Stahlhammer McIntyre-kunnan puolelta.

* * *

Näissä Järvienpään kaupungeissa tulee vaalit joulukuun alussa. Fort Williamissa tapahtuu äänestys joulukuun ensimmäisenä maanantaina ja Port Arthurissa toisena maanantaina.

Kaupungin kirjurin tiedoituksen mukaan on Port Arthurissa äänestyskelpoisia 22,285 henkilöä. Lisäys viime vuoteen nähden on 3,264 mikä lisättiin kunnallisiin äänikelpoisuuden ulottamisella kaikkiin 21 vuotta täyttäneihin kaupungissa.

* * *

Kaupungin valtuuston kokous viime maanantaina hyväksyi omaisuuskomitean esityksen luistinareenaomaisuuden myynnistä. Kaikesta päättäen tulee rakennus hajotettavaksi ja sitten uusi omistaja rakentaa tarkoituksiinsa soveltuvan rakennuksen.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että suurin osa siitä $125,000.00, jonka valtuusto tuhlasi tuon kelvottoman rakennuksen ostamiseen, menee kuin kaivoon. Ja siitä hyötynee valtuustossa olevat entiset omistajat. Vaaleissa on hyvä muistaa kuinka huonosti on tämä "liikemiehistä" muodostettu valtuusto hoitanut veronmaksajain etuja.

— ATH

AAPO KAARTO KUOLI MARRASKUUN 4 PNÄ

Sarnia. — Aapo Kaarto saatettiin haudan lepoon lauantaina, marraskuun 4 pnä. Suremaan jäi hänen kolme alaikäistä lastaan, Walter 17, Mirjam 15 ja Eric 12. Hautaus toimitettiin D. J. Bobb'in hautaustoimistosta. Ruumiinsiunauksen suoritti Temple Baptist-kirkon pastori W. Hal MacBain.

Tästä perheestä kuoli äiti toukokuussa 1953 joten nyt jäivät lapset isänkin hoivaa vaille. Aapo pitikin lapsistaan hyvän huolen. Ei ole varmaan miehelle helppo tehtävä yksin hoitaa lapsia niinkin pienestä alkaen kuin olivat hänenkin lapsensa äidin kuollessa. Aapo suoritti tämänkin velvollisuutensa kiitettävällä tavalla. Olit todella hyvä isä Aapo.

Me järjestötoverit tulemme sinua muistamaan rehellisenä ja rehtinä miehenä; kaiken, minkä tehtäväksesi otit, sen aina teit kiitettävällä tavalla. Kepeät mullat haudallesi Aapo. Kiitän omasta ja toisten puolesta pastori MacBainia siitä työstä, minkä hän teki hautajaisten johdattajana. Kiitän myös lasten tulevan huollon järjestämistä. Hän osoitti tällä lähimmäisen rakkautta ja sellaista pappia minäkin kunnioitan. Haluan myös kiittää mr. ja mrs. Niilo Reinoa siitä työstä minkä he ovat tehneet tämän perheen hyväksi äidin kuolemasta tähän päivään asti. Myös kiitän mr. ja mrs. Reino Unholaa sekä mr. ja mrs. Lauri Lammia. Nämä kolme perhettä ovat pitäneet huolen tästä kodista silloinkin kun nyt äkkiä kuollut isä oli vastikään viitisen viikkoa sairaalassa hoidettavana. Lämmin perhettä kiitän erikoisesti vielä siitä, että antoivat kotinsa käytettäväksi niin, että Sarnian osasto voi tarjota perinteelliset hautajaiskahvit.

Sitten minulla on esitettävänä toivomus meille kaikille sarnialaisille; älkäämme unohtako näitä lapsia ja jättäkö yksinomaan siihen, mitä yhteiskunta heidän hyväkseen mahdollisesti tekee. Heidän asemaansa auttaa paljon, jos muistamme heitä toisinaan vaikkapa pikkulahjoituksellakin. Ennenkaikkea voimme osoittaa heille todellista rakkautta ja myötämielisyyttä. Joulukin lähenee ja silloin voimme näyttää, että isän toverit eivät ole heitä unhoittaneet.

* * *

Sarnian osaston kokous on Unholan luona marraskuun 29 päivänä, siis sunnuntaina, kello 2 iltapäivällä.

Seuraava kerhotilaisuus on joulukuun 5 pnä kello 8 illalla, Isomäen kodissa. Varatkaa aikaa kumpaakin tilaisuutta varten. — Liina.

YKn poliittinen komitea vastustaa Ranskan a-pommikoe-suunnitelmaa

(Jatkoa 1. sivulta)

dättymisen suhteen — mitä jotkut sanomalehdet ovat suositelleet.

Yhdysvaltalaiset tiedemiehet pelkäävät, että nykyinen, epävirallinen ydinaseiden kokeilusta pidättyminen, jos sitä jatketaan rajattomasti, voi kehittyä pysyväksi asiantilaksi; että mitä kauemmin tämä epävirallinen kielto kestää, sitä vaikeampaa on saada maailman yleistä mielipidettä hyväksymään ydinasekokeiden uudelleen aloittamista, ja sitä vähemmän on Venäjälle tarpeellista tehdä myönnytyksiä.

"Valtaistuinauto" uudelle paaville

Vatican City. — Paavi Johannes XXIII sai viime tiistaina uuden auton.

Turinissa sijaitsevan Fiat autotehtaan erikoisvalmisteinen lahja-auto annettiin paaville Vatikaanin lyhyessä juhlatilaisuudessa.

Tämä musta auto on sisustuksensa puolesta punainen. Siinä on vain yksi takaistuin, mikä on valmistettu pienen valtaistuimen muotoiseksi.

Tähän mennessä paavi on käyttänyt lasikattoista mustaa "limousinea" (Cadillacia), minkä yhdysvaltalaiset katoliikit lahjoittivat hänen edeltäjälleen, Pius XII:sta.

Suomalainen filmi Torontossa joka tiistai-ilta

UNKARILAISELLA HAALILLA

245 College St. — kello 7 ja 9 illalla

TIISTAINA, MARRASKUUN 17 PÄIVÄNÄ

"OMENA PUTOAA"

TAUNO PALO, TOINI VARTIAINEN, REINO VALKAMA

MIKA WALTARIN VEIJARIKOMEDIA

Sisäänpääsy $1.00 — Lapset 25c

Ehkä Vancouverin kuoro on mukana ensi kesän suomalaisten suurjuhlilla

Vancouver. — Paikallisen järjestö osaston kuukausikokous pidettiin tk:n 8 päivä. Edellisen kokouksen pöytäkirja osoitti, kuinka paljon oli ollut erinäisiä toiminnoita, joihin jäsenistö oli osallistunut. Oli iloisten leskien ainutlaatuinen tilaisuus, jolla hankittiin ajanmukaiset bingovälineet ja vielä jäikin. "Tuiskut" järjestivät kotiutumistilaisuuden, Grohnin sisarusten Euroopan matkaterveiset ja "Valkoisen Peuran" filmiesitys.

Talkoolaiset olivat käyneet kunnostamassa Webster's Corners'in haalia ja oli kaikenlaista toimintaa aivan loppumattomiin. Webster's Corners'in haaliin halutaan vuokralaista, ehdoista voi sopia johtokunnan kanssa. Siellä voi pieniperheinenkin sopivasti asua, vielä parempi lapsettomalle pariskunnalle. Huomioikaapa tämä asunnon tarpeessa olevat.

Tulevista suurjuhlista saatiin asianmukainen tiedoitus, joka kiinnostaa meitäkin, vaikka olemmekin täällä kalliovuorten tälläpuolen. Musiikkiväki velvoitettiin äänestämään omasta ohjelman laadusta juhlia silmällä pitäen. Kukapa tietää, vaikka länsi tulisi edustamaankin kun näin ajoissa asia huomioidaan.

Järjestön keskukselle parhaat kiitokset ohjelma-ainehistosta, joka oli sieltä saapunut. Lehtiemme levitystyöstä ei saatu mitään selostusta kun kaupungin alueen asianaisia ei ollut läsnä. Jäsenistöä kuitenkin kovasti kiinnosti kysymys, paikkakunnan maine nähkääs ja siinä sivussa yhteinen hyvä. Kokouksessa oli tavattoman paljon asioita ja jokainen jäsen hyvällä keskustelu-tuulella, joka sinänsä on hyvä merkki (siitä lapsesta pidetään josta puhutaan) tässä tapauksessa yhteisistä asioista.

Kokouksen lopussa puhui tov. Wilen paikallisluontoisista järjestökysymyksistä, kuinka jäsenistön tulee yhteisesti keskustella erinäiset asiat. Tämä sinänsä, aivan kuin huutaa: pitäkääpä keskustelukokouksia, silloin saataisiin puhua asiat selviksi, näin työkokouksissa ei ole siihen riittävästi aikaa. Nytkin aloimme kokouksen klo 2 ip. ja kuutta jo lähenteli kello, mutta puhumista tuntui vielä olevan aikamitalla.

Tilaisuuksia tulee aivan jatkuvasti. 22 pnä kello 7.30 on ohjelmallinen illanvietto, jossa esitetään yksinäytöksinen näytelmäkin muun ohjelman lisäksi. Näytelmän ovat valmistaneet nuoret, josta heille kiitos. Sisu Clubin $50.00 lahjoitus järjestölle myöskin kiitollisuudella huomioitiin.

Jaa ne "Kalastajain mahtavat tanssit" ovat sitten tämän marrask. 27 päivän iltana alkaen kello 9 ja jatkuen kello yhteen yöllä. Tämän perjantai-illan jokainen varaa näitä maakunnan kuuluja hyppyjä varten. Kuka niistä on pois niin joutuu kokovuoden katumaan hitauttaan pysyä ajan tasolla.

Tämän pitemmälle on turha mainostaa tulevia tilaisuuksia Clinton haalissa, se vain tuottaisi sekaannusta, seuraavalla kerralla lisää.

Tervehtien — Mökin polka.

N-liitto on valmis romuuttamaan sanoi Hrushtshev

Moskova. — Omalta osaltaan on Neuvostoliitto valmis hajoittamaan armeijansa turvatakseen pysyvän rauhan, lausui Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev Kremlissä lauantaina Lokakuun vallankumouksen vuosipäivän johdosta järjestetyllä vastaanotolla.

Maailman kaikkien maiden on elettävä sovussa niiden yhteiskuntajärjestelmästä riippumatta, sanoi Hrushtshev, joka korosti, ettei ainoastaan sosialististen valtioiden kesken ole vallittava rauha.

Moskovassa olevien kirjeenvaihtajien mielestä vastaanotto oli juhlavin moneen vuoteen. Suureen juhlasaliin oli saapunut 2,000 henkilöä — upseereita, diplomaatteja, huomattavia virkamiehiä, akateemikkoja, tiedemiehiä, kirjailijoita, näyttelijöitä, oopperan tanssijattaria sekä ulkomaisia vieraita. Hrushtshev tervehti kaikkia kädestä pitäen. Läsnä olivat lisäksi hänen puolisonsa Nina Petrovna ja tyttärensä Julia.

H. KAATOI KOLME KARHUA

Rauhan mahdollisuudet maailmassa ovat nyt paremmat kuin ehkä koskaan aikaisemmin, sanoi Nikita Hrushtshev vastaanoton jälkeen lehtimiehille.

Hrushtshev kiisti tiedot, että hän olisi viime kuussa salaa tavannut Jugoslavian presidentin Titon.

— Vieraillessani Romaniassa kävin metsästämässä yhdessä puoluejohtaja Georgiu Dejin ja muiden romanialaisten isäntieni kanssa, hän kertoi. Ammuin itse kolme karhua, ketun ja useita kaniineja.

Intian ja Kiinan välisestä rajakiistasta Hrushtshev sanoi, että kiistanalaiset alueet vaikuttavat hänestä asumattomilta ja strategisesti merkityksettömiltä.

Martin päivä

Nykyinen Martin päivämme 10. 11. on sekä Martti-paavin että Martti Lutherin (s. 10. 11. 1483) muistopäivä. Jälkimmäinen pääsi suomalaisen virsikirjan kalenteriin v. 1671 ja siitä almanakkaan.

Kirkollisten menojen pohjalta Martin juhlista muodostui aikanaan juopottelu- ja mässäilytilaisuuksia.

Maiden jäädyttämisen vanha kansa on yleensä antanut Martin tehtäväksi: "Martti maita vahvistaapi". Mutta jos Simo (28. 10.) on sen jo ehtinyt tekemään, niin "Martti suvensa kansa kehuu Simunan pakkasille" ja sulaa jäät, samoin lumet. Jos Martti paukkuu pakkasina, niin tammikuusta tulee lauha, uskoi vanha kansa.

PUOLA EI SÄÄLINYT SUOMEN PALLOILIJOITA

Varsova. — Puola voitti Suomen maalein 6—2 (4—2) sunnuntaina suoritetussa maiden välisessä toisessa karsintaottelussa Rooman olympiakisoihin. Ensimmäisen yhteenoton, joka suoritettiin lokakuussa Helsingissä, Puola voitti 3—1.

35,000 katselijaa seurasi ottelua sakeassa sumussa ja kylmän sään vallitessa Katowicessa, Slaskin stadionilla. Ruohomatto oli liukas ja vaati pelaajilta hyvää tekniikkaa ja tasapainotaitoa. Huononlaisista ulkonaisista olosuhteista huolimatta otettu oli tapahtumarikas ja jännittäväkin.

Puolalaiset nopeat syötöt ja yhdistelmät sekoittivat pahasti kankeiden suomalaisten pelin. Suomen puolustus vuoti tuon tuostakin ja ketju oli valitettavasti kykenemätön kuittaamaan isäntien täysosumia.

Suomalaiset yllättivät kiihkeän isänmaallisen katsomon ryhtymällä hyökkäämään heti alkuvihellyksen jälkeen. Seitsemännellä minuutilla nähtiin kaunis sinivalkoinen yhdistelmä Pahlmanin, Peltosen ja Österlundin toimesta. Tilanne päättyi siihen, että Österlund ohjasi pallon kauniisti verkkoon.

Puolalaisten oli nyt pakko saada peliinsä vauhtia ja siinä he onnistuivatkin. Jo muutaman minuutin kuluttua Pohl ampui tasoitusmaalin. Suomalaiset vastasivat kuitenkin taas maaliin maalilla. Peltonen sai syötön Österlundilta ja sijoitti pelivälineen maalivahti Stefanuszynin selän taakse. Tilanne oli siis 2—1 Suomen hyväksi. Mutta tästä hetkestä lähtien puolalaiset hallitsivat peliä lähes täydellisesti. Pohl tekaisi toisen täysosuman ja tasoitti ja ennen taukovihellystä Hachorek vei isäntämaan 3—2 johtoon. Neljäskin puolalaismaali ehti syntyä ennen puoliaikaa ja sen tekijänä oli jälleen Pohl, jonka hat trick oli siten selviö.

Toisella jaksolla suomalaiset alussa yrittivät saada hyökkäyksiä käyntiin. Österlund ja Peltonen yrittivät murtautua Puolan puolustuksen läpi 20:nnellä minuutilla ja kavennusmaalin syntyminen oli tosiaan lähellä. Kun suomalaispuolustus häkeltyi hetkeksi omiin suunnitelmiinsa, onnistui oikean laidan Sytkan tekaista Puolan viides maali. Katsojien kannustamana puolalaiset ahdistivat nyt jatkuvasti Suomen maalia, mutta loistavasti pelannut maalivahti Westerholm poimi pallot hyppysiinsä.

10 minuuttia ennen loppuvihellystä vv Szarynski "peippasi" jälleen suomalaispuolustuksen vieraiden menetettyä jo kaiken toivonsa ja taululle ilmestyivät numerot 6—2.

Suomalaisten kunniaksi on sanottavat, että he taistelivat viimeiseen asti. Ketjun heikkous ratkaisi ottelun Puolan hyväksi.

Unkari nujersi nyt Länsi-Saksan 4-3

Budapest. — Täällä viime sunnuntaina pelatussa Unkari—Länsi-Saksa jalkapallomaaottelussa voitti Unkari maalein 4—3. Ensimmäinen puoliaika päättyi Unkarin johdolla 1—0..

Suomi voitti Sveitsin voimisteluottelussa

Geneve. — Suomen ja Sveitsin välinen voimisteluottelu päättyi viime sunnuntaina Suomen niukkaan voittoon. Pisteet 286,34 ja 286,10. Mieskohtaisen kilpailun voitti Sveitsin Fifian, seuraavina Kestola ja Heinonen.

Kurao Hiroshima oli paras Tokion maratonilla

Tokio. — Japanilainen Kurao Hiroshima voitti viime sunnuntaina Tokion maratonin, johon osallistui useita ulkomaalaisia. Hiroshiman aika 2.29.34.

Toiseksi sijoittui tshekki Pavel Kantorek minuuttia huonommalla ajalla. Suomen Manninen oli 18. ja Britannian Norris 26.

Dynamosta tuli NL:n mestari

Moskova. — Moskovan Dynamosta tuli N-liiton tämän vuoden jalkapallomestari, kun se ratkaisuottelussa pelasi tasan Lokomotiv-seuran kanssa.

Dynamolla oli kaikkiaan 31 pistettä ja Lokomotivilla 28. Kolmanneksi sijoittui Tiflisin Dynamo 27 pisteellä.

Puolalainen kansantanssiyhtye Canadaan

Montreal. — Yhdysvalloissa esiintynyt puolalainen kansantanssiyhtye "Slask" esiintyy täällä Forumilla tk. 24 ja 25 pnä.

Tätä nuorta kansantanssiyhtyettä verrataan venäläiseen Moisejevin kansantanssiyhtyeeseen taidossa ja se on saanut suurta suosiota Yhdysvalloissa, jossa se on esiintynyt suurissa kaupungeissa, kuten Bostonissa lokakuun 30 pnä ja New Yorkissa tk. 3 pnä.

Yhtyeen perustaja on puolalainen säveltäjä ja kirjailija Stanislas Hadyna ja koreografina toimii Elwira Kaminska, joka on saanut useita palkintoja Euroopassa ja jolle on annettu Puolan hallituksen palkinto.

P. W. VIIKERI

Suom. Silmälasispesialisti

SILMIEN TARKASTUSTA

36 Sanford Ave., Toronto, Ont.

Puhelin HO. 6-1260

Vastaanotto:

Joka toinen ja neljäs keskiviikko kuukaudessa kello 3—8.

New Yorkista suoraan Helsinkiin!

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

järjestää suoran laivavuoron

SUOMEEN 1960

M. L. GRIPSHOLM

lähtee New Yorkista huhtikuun 28 päivänä 1960 saapuen Helsinkiin toukokuun 8 päivänä.

Tehkää paikkatilauksenne NYT tähän ensi kevään huvimatkaan, joka tehdään upealla ja uudella GRIPSHOLM-laivalla New Yorkista suoraan Helsinkiin. Matkalla ei ole mitään vaihtoja eikä odotusta, vaan saatte koko matkan nauttia Gripsholmin hyvästä palveluksesta.

Matkaan sovitetaan ensi kesän vakinaisia laivalipun hintoja.

TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE TÄNÄÄN

osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

100 ELM ST. W. P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Joulutervehdys

VAPAUDEN JOULUNUMEROON

joka ilmestyy joulukuun 15 päivänä

Canadan suomalaisilla on otollinen tilaisuus Vapauden joulunumeron palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA YSTÄVILLEEN JA TOVEREILLEEN

Tervehdysten hinnat ovat seuraavat: 8 pisteen kirjasimella 25c, 10 pisteen 50c ja 12 pisteen kirjasimella $1.00. Erikoiskehyksessä oman onnentoivotuksen kanssa $2.00.

Kerääjän nimi ______________________

Paikkakunta ______________________

NIMI	$	c

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

Vapaus Travel Agency
Matkailutoimisto
Puhelin OS. 4-4264. P.O. Box 69
100 Elm St. W., Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

UUSI 5-HUONEEN TALO myytävänä Simon Laken lähellä. Erittäin sopiva Creightonissa ja Copper Cliffissä työskenteleville. Tiedustelkaa lähemmin: OX. 2-4242. (10-12-14)

VUOKRATTAVANA

YKSI LÄMMITETTY HUONE vuokrattavana, ainoastaan 10 minuutin kävely postikonttorista. Kysykää: 3 Michael St., Minnow Lake, Ont. (12-14)

HALUTAAN

NAINEN, KAUPPA-APULAISEKSI, omattava kokemusta ruokatai vaatetustavara alalla. Lähemmin: puhelin OX. 2-3514, Chas Jacobson, R.R. 1, Copper Cliff, Ont. (13-17-19)

KIINTEIMISTÖJÄ MYYTÄVÄNÄ

PIKKU-PENAGELLA: Mellä on enslkerran tarjolla talveksi varustettu koti 5½ eekk. maapalalla. Kaunistettu pihamaa josta on 330 jalkaa järverantaa. Hyvin rakennettu sauna jonka yhteydessä on asuintila, myös puuvaja ja uusi työkaluvaja. Voidaan käyttää ympärivuoden kotina. Mainio eläkkeelle meneville paiskunnalle. Tiedustelkaa meiltä yksityiskohtaisemmin.

W. BRUCE MARTIN
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
67 Elm St. E., puh. OS. 4-0735, iltaisin TAUNO LUNDGREN, OS. 4-5337.

Passi Sales & Service
56 Alder Street — Sudbury, Ont.
Massey-Ferguson koneita ja vara-osia.
Täydellinen varasto
Puhelin OS. 4-6104
Iltasin UN. 6-2435

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St. Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-9797
184 Elgin St. S., Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kuoron johtokunnan kokous pidetään Rauhan luona maanantaina kello 7.30 illalla.

Naistenkerho kokoontuu Finnishhaalilla ensi tiistaina kello 7.30 ill.

Sävel kuoron harjoitus Finnishhaalilla keskiviikkona kello 7.30 ill.

Bingopaartit ensi torstaina Finnish-haalilla alkaen kello 7.30 ill.

Bingopaardit Long Lakella Vic Hännisen paikalla ensi sunnuntaina alkaen kello 1 päivällä.

Tanssit Wanupissa

Wanupin haalille on järjestetty rivakat tanssit lauantaiksi, tk. 14 pksi. Tanssit alkavat kello 8.30 ja sisäänpääsy on 75 senttiä. Soitosta huolehtii Niilo Basto ja kump.

Saapukaa viettämään hupainen ilta.

TILATKAA VAPAUS!

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

"SAFE BUY" käytetyt autot
ovat edullisia ostaa
Suuri valikoima kaikkia merkkejä nähtävänä Sudburyn METEOR, MERCURY, ja TAUNUS (Saksan Ford) autojen sekä MERCURY trokien välittäjällä
Suomalaisena myyjänä
LAURI HOTTI
City Motors SUDBURY LTD.
Puhelin OS. 3-9585
633 Lorne St. S. Sudbury

Lähettäkää lapsenne Finnish-haalille ohjelman harjoituksiin

Kuten aikaisemminon lehdessämme mainittu tänä vuonna järjestetään pikkujoulujuhla toisella tavalla kuin monena viime vuosina. Nyt vietettävä pikkujoulujuhlan ohjelmiston esittävät lapset sekä aikuiset. Lasten vanhemmille haluaa pikkujoulujuhlan järjestävä komitea huomauttaa, että lähettäkää lapsenne Finnish-haalille harjoittamaan ohjelmaa torstaisin kello 5.30 illalla. Tämä on välttämätön juhlan onnistumiselle. Eihän pikkujoulujuhla olisi minkään arvoinen jos ei lapsilta saataisi ohjelmanumeroita.

Muistakaa "tuolibingoa" ensi viikon torstaina

Sudburyn terhakkaat emännät ovat päättäneet auttaa beaverlakelaisia, jotka menettivät haalinsa tulipalon takia, ja sitä varten järjestävät bingopaartit Finnish-haalille ensi torstaiksi. Tilaisuudesta saadut tulot luovutetaan tuolien ostamiseksi Beaver Laken uuteen haaliin.

Koska on kysymyksessä näin hyvän asian auttaminen, niin emännät toivovat runsasta osanottoa näihin bingopaarteihin ja bingolahjat ovat myöskin tervetulleita. Pelaamaan aletaan kello 7.30 illalla.

TAMPSI SAIRAALASSA

Wanupista kotoisinoleva eGorge Tampsi on hoidettavana Sudburyn Memorial-sairaalassa. Hän on huone 514:ssa ja voi ottaa vastaan vieraita.

— Vuohet otettiin kotieläimiksi ennenkuin lehmät, mahdollisesti 3,000 vuotta ennen ajanlaskumme alkua.

— Albanyn, joka on New Yorkin valtion pääkaupunki, perustivat hollantilaiset v. 1614.

SUOMALAINEN PARTURI MARTHA MAKI
KING EDWARD PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

MAKSAN
Korkeimmat hinnat
KAIKISTA TURKISNAHOISTANNE
Jack Leve Raw Furs
Puhelimet OS. 5-5431 - OS. 3-1904
254 LARCH ST. SUDBURY

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

NYT NÄYTTEELLÄ
1960 VOLKSWAGEN-AUTOT
Varustettu ihmeellisellä ilmajäähdytetyllä moottorilla — ei jäädy, ei kiehu!
Taloudellisia, mutta samalla turvallisia ja luotettavia.
Custom-mallit täydellisinä $1655
PAWSON'S (Sudbury) LIMITED
150 Durham St. S. Elgin kadun risteys Sudbury

KONELATOJA HALUTAAN

Ammattitaitoinen KONELATOJA saa heti toimen kustannusyhtiömme latomossa. Union työpaja, 5 päiväinen työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen, ryhmäsairas- ja tapaturmavakuutus.

Hakemuksen yhteydessä mainittava entinen kokemus tai liitettävä mukaan mahdolliset työtodistukset.

Hakemukset lähetettävä marraskuun 10 päivään mennessä osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West — P. O. Box 69, Sudbury, Ontario

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
Varatkaa paikkanne NYT
M/S Gripsholm Helsinkiin
NEW YORKISTA HUHTIK. 28 PNA. 1960
Mr. Arne Oksanen, matkanjohtaja
Scandinavian Airlines System ja Finnair Helsinkiin
MONTREALISTA KESÄK. 10 PNA. 1960
Mr. Eric Carlson ja Mr. Arne Ritari, matkanjohtajat
TILATKAA JOULULAHJAPAKETTEJANNE NYT
Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten.
Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.
CARLSON TRAVEL BUREAU, 17 McGolrick Block, Port Arthur, Ont., Puhelin 5-6615
O. K. JOHNSON & CO. LTD., Matkailutoimisto, 697 Bay St., Toronto, Ont., Puhelin EM. 6-9488
RITARI AGENCIES LTD., Matkailutoimisto, 7 Cedar St., Sudbury, Ont., Puhelin OS. 5-5685

Suomalaisia kaivostyöläisiä kehoitetaan äänestämään yhtenäisyyslistan miehiä

Eräs kaivostyöläinen toi toimitukseemme Mine-Millin osasto 598 yhtenäisyyskomitean julkaiseman suomenkielisen lentolehtisen, jonka julkaisemme oheellisena:

Saadaksemme kaivosmiesten unioon osaston 598 takaisin sille uralle, mitä varten kaivosmiehet ovat sen perustaneet ja rakentaneet, tämän mainehikkaan osastomme johtokuntaan on saatava sellaiset luotettavat työmiehet, jotka ovat Nels Thibaultin ehdokaslistalla:

President — THIBAULT, NELS (Local 598 member, 1942).

Vice Pres. — MacLEAN, LYNN (Falconbridge)

Fin'l Sec. — OUELLETT, ALBERT (Murray).

Rec. Sec. — BOYUK, WM. (Bill) (Copper Cliff Smelter).

Warden — McQUAID, TOM (Creighton).

Conductor — DUPUIS, NORMAN (Frood-Stobie).

Trustees:

CEASER, WALTER (Levack).

DESCOTEAUX, GEORGE (Levack).

CRYDERMAN, WM. (Bill) Refinery).

EDWARDS, W. (Harry) (Frood-Stobie).

FITZPATRICK, LES (Garson).

GAUTHIER, BELTON, (Creighton).

HALUSCHAK, V. (Tewy) (Falconbridge).

LAAKSO, ELMER (Iron Ore Plant).

GAUTHIER, LEO (Coniston).

PATTERSON, CHESTER (Copper Cliff Smelter).

TARICANI, FRED (Copper Cliff Smelter).

Nämä ehdokkaat ovat olleet monia vuosia (keskimäärin 10 vuotta) Union luottamusmiehinä (stewards) jossa "kiirastulessa" he ovat osoittautuneet luotettaviksi ja kykväkäiksi unionisteiksi, jotka ajavat työväen asiaa jokapäiväisessä elämässä.

Meillä tulisi olla sellainen unio, joka pystyy valvomaan työläisten etuja kaikissa osastoissa, kaivoksissa, sulimoilla, jalostusosastoilla, louhimoilla sekä kuljetus-, sähkö- ja muilla ammattialoilla. Siksi pitäisi saada johtokuntaan nämä miehet, jotka ovat käytännön kokemusten mukaan valmiina jatkamaan menestyksellistä työtään työolosuhteidemme parantamiseksi.

Jos johtokunta on valmis tekemään "konikauppoja" yhtiöiden kanssa, kuten on nyt tapahtunut nykyisen johtokunnan tiimoilta esimerkiksi Falconbridgessa, niin sellaisesta johtokunnasta ei ole meille mitään hyötyä. Päinvastoin siitä on pelkkää vahinkoa koska nämä hajoittavat rivejämme levittämällä työläisten keskuuteen juttuja "kommunismivaarasta" ja siten yrittäen kääntää työläisten huomion pois päivänpolttavista työmaa-asioista, jotka ovat meille kaikille yhteisiä.

Thibaultin ehdokaslistalla olevat miehet ovat luvanneet tehdä kaikkensa työmaahtiolosuhteiden turvaamiseksi sekä eläkeoikeuksien parantamiseksi siten, ettei yhtiö voi mielivaltaisesti riistää eläkeoikeutta vanhoilta palvelijoiltaan, kuten nyt on mahdollisuus ja toimia yleensä työolosuhteiden parantamiseksi. Ja kuten sanottu, heidän mennyt toimintansa luottamusmiehinä on osoituksena siitä, että näiden miesten lupauksiin voidaan luottaa.

Nämä Thibaultin ehdokaslistalla olevat miehet tulevat kuuntelemaan ainoastaan osasto 598:n jäsenistön tahtoa ja toimimaan ulkopuolisista voimista välittämättä vain jäsenistön toivomusten mukaisesti. Heidän toimintansa johtolankana on jäsenistön etu. Näitä miehiä ei voi komennella mikään professori eivätkä muutkaan uniovaltaiset voimat.

Äänestäkämme siis omien etujemme vuoksi Thibaultin ehdokaslistalla olevat miehet uniomme tulevaan johtokuntaan.

Äänestys toimitetaan marraskuun 17 pnä, 1959.

50 ihmistä vyörymän alle

Bombay. — Ainakin 50 ihmistä jotka suorittivat kaivaustöitä Bombayn esikaupungissa Ghatoparissa, joutuivat maanantaina eläviltä haudatuiksi maanvyörymän alle. Tuntia myöhemmin oli neljä ruumista kaivettu esiin ja kaksi pahoja vammoja saanutta oli viety sairaalaan.

Osaston kokouksessa tehtiin monta päätöstä

Eilen illalla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa oli esillä monia erittäin tärkeitä asioita, joista virisi erittäin vilkas keskustelu.

Järjestömme tpk:n kiertokirjeessä korostettiin rauhantyön tärkeyttä tällä hetkellä ja tiedoitettiin, että Kanadan Rauhankongressi aikoo julkaista maamme useissa lehdissä ilmoituksien muodossa tiedoituksia rauhantaistelusta sekä kehoituksia ihmisille edistämään sitä. Koska Rauhankongressilla tähän on vain vähän varoja, niin kehoitettiin teke mään sille lahjoituksia tämän toteuttamiseksi.

Kokous velvoitti valistuskomitean järjestämään filmiesityksen ja kahvi-illan tätä tarkoitusta varten, josta ilmoitetaan myöhemmin. Siitä saadut tulot luovutetaan rauhantyön hyväksi. Samoin päätettiin tilata tri Linus Paulingin 10 senttiä maksava kirjasta 100 kpl. Tässä kirjasessa selitetään atomiräjähdysten aiheuttaman säteilyn vaaraa ihmisten terveydelle.

Järjestömme tpk:n ja Vapauden johtokunnan päätös ostaa uusi automaattinen painokone Vapauden kirjapainoon aiheutti vilkkaan keskustelun. Hyvin liikkeenhoitaja Suksi selosti miksi tällainen painokone on välttämätön ostaa ja osoitti kuinka jo pitkän aikaa on suorastaan ollut kirjapainossa työruuhka, joka voidaan vain ratkaista uuden painokoneen ostamisella.

Kokouksessa yksimielisesti hyväksyttiin päätös automaattisen painokoneen ostamisesta.

Kokouksessa myöskin raporttettiin, että Vapauden haasterynytäyksessä Sudburyn osasto ja lähiympäristön osastot ja ystävät ovat tehneet erittäin hyvää työtä ja tulokset ovat myöskin olleet erinomaiset.

Niinikään raporteerattiin, että uusien tilausten hankkimisessa Vapaudelle ja Liekille on tehty tarmokasta työtä ja tuloksena on, että tavoite on täytetty 190 prosenttisesti.

Keskusteltiin myöskin Suomen itsenäisyyspäivän viettämisestä joulukuun 6 pnä ja tilaisuuden järjestäminen jätettiin valistuskomitealle.

Eri komiteoilta kuultiin raportteja.

Jo aikaisemmin päätettiin muuttaa Finnish-haalin lämmitys hiililämmityksestä kaasulämmitykselle. Johtokunta raportteeraa tiedustelleen eri yhtiöiltä mitä tulisi maksamaan kuin nykyiset lämmitysjärjestelmä. Tämän jälkeen päätettiin antaa työ tehtäväksi Morrison Plumbing and Heating yhtiölle, joka teke muutoksen $465.00 hinnalla.

Valitettavasti kokoukseen oli tullut vähän jäseniä, vaikka erittäin toivottu, että jäsenistömme kiinnittäisi suurempaa huomiota osastomme aloihin ja saapuisi runsaslukuisemmin kokoukseen.

TILATKAA VAPAUS!

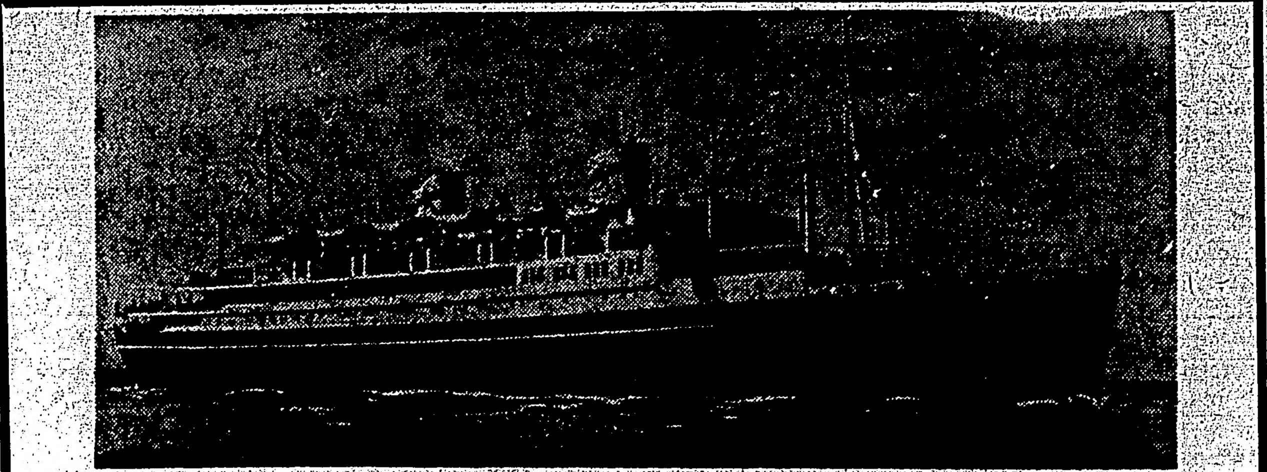

M.S. BATORY
Southamptoniin ja Kööpenhaminaan
mistä erinomaiset yhteydet joka puolelle SUOMEA
JOULUKSI VANHAANMAAHAN
JOULULAIVA QUEBECISTA JOULUKUUN 9 P.
Tehkää paikkatilauksenne aikaisin.
Lisätietoja ja paikkatilausta varten kääntykää paikallisen matka-asiamiehenne puoleen tai
GDYNIA AMERICA LINE
Pickford & Black Ltd., General Agents
192 Bay Street Toronto 1, Ontario

Ryhtykää keinutuolifarmariksi . . .

Voitte siirtyä eläkkeelle kasvattamalla sikoja . . . aivan oleskeluhuoneessanne . . .

Luonnollisestikaan emme odota, että te pitäisitte sikoja oleskeluhuoneessanne ja ruokkisitte niitä siellä, mutta milteipä sitä se on. Saatte pian tietää puoleensavetävämmästä, miellyttävämmästä ja tuloksellisemmasta tarjouksesta kuin voisi tulla eteenne pitempään aikaan. Sikojen kasvattaminen on tuottoisin toimi farmareille, ja sitä se on ollut jo vuosisatoja, siitä syystä sitä on aina sanottukin "farmarien kiinnityslainojen maksajaksi". Voitte saada itsellenne jatkuvan ja hyvän tulon antamalla meidän kasvattaa teille, meidän farmillamme, noin kahdeksan viikon vanhoja sianporsaita. Me huolehdimme sikaloista, sikojen hoidosta ja ruokkimisesta, niiden myynnistä niiden ollessa mahdollisimman hyödyllisessä painossa, ja te . . . PYSYTTELETTE KEINUTUOLISSANNE . . . ottaen vastaan voittoja.

KUINKA?

Se on hyvin yksinkertaista — sika ja sen ruokkiminen neljän kuukauden aikana maksaa teille $33.00 ($13.00 siasta ja $20.00 sen ruoasta — $5.00 sikaa kohti kuukaudessa). Teidän sikanne myydään sen ollessa parhaimmassa painossa (200-220 paunaa) noin $41.00 hinnasta. Tästä jää bruttovoitoksi $8.00. Tästä summasta Association perii teiltä 25% ($2.00) sian hoidosta, jättäen teille nettovoitoksi $6.00. Kasvattamisjakso on noin neljän kuukauden mittainen — tämä merkitsee, että tulisi kyetä kasvattamaan kolmet sianporsaat vuodessa, josta teille olisi nettovoittoa $18.00 sikaa kohden.

esim.	Sianporsaan hinta	$13.00
	ruoka	$20.00
		$33.00
	myyntihinta	$41.00
	bruttovoitto	$ 8.00
	A.L.G.O:n palkkio (25%)	$ 2.00
	nettovoitto	$ 6.00

Odotetaan, että kaikki Associationin ostamat ja kasvattamat siat tulevat olemaan A- tai B-luokkaa.

RAHOITTAMINEN JA LAINAT

Toivomme jotta te käsitätte, että te olette millä hetkellä tahansa kelvollisia saamaan halpakorkoisia pankkilainoja, käyttäen karjaa lainanne takaamiseksi. Siksi te voisitte ostaa sikoja tänään, saada laina niitä täytetakauksena käyttäen ja käyttää se raha enempien sikojen ostoon.

HOITO

Jokainen meidän myymämme sika on terve ja iloinen pieni porsas. Sitä ruokitaan ensimmäisen kahden viikon aikana teidän omistuksessanne tieteellisesti valmistetulla "starter feed"-ruoalla. Sitten muututaan käyttämään ruokaa, jolle olemme antaneet nimen "grower feed". Viimeksi, jotta sika saataisiin mahdollisimman edulliseen painoon, sille annetaan ruokaa, jota kutsumme nimellä "finisher feed".

Jokainen sika tarkastetaan aika-ajoittain itsenäisen eläinlääkärin toimesta, punnitaan ja paino kirjataan ja jos huomataan vähäisintäkään sairauksen oiretta sika eristetään eristyssikalaan kunnes se on täydellisesti tervehtynyt.

KONTROLLI

Kontrolli tapahtuu erinäisin estein:

1. Jokaisesta ja kaikista sioista pidetään tarkka kirjanpito, joka on avoin tarkastukselle.
2. Lupakirjalla toimivat tilintarkastajat — C. W. Cochran and Company, Torontossa kontrolloivat kaikki kirjaan viennit kuten maksusuorituksetkin.
3. Canada Trust Company, 110 Yonge St. Toronto, käsittelee kaikki teille tulevat rahat teidän edestänne ja sallii myyntien tuloksien jakamisen vasta tilintarkastajain hyväksymisen jälkeen.
4. Muodostetaan neuvonantolautakunta valitsemalla niitä Associationin jäseniä, joilla on aikaisempaa kokemusta sikojen kasvatuksessa. Associationin jäsenenä te olette kelvollinen tulemaan johtokunnan jäseneksi auttamaan toiminnan edistämistä.

TURVA

Haluamme vakuuttaa teille, että Associated Livestock Growers of Ontario (ALGO) on ryhtynyt kaikkiin varotoimenpiteisiin turvatakseen teidän rekisterinumeronne pysyväiseksi tuntomerkiksi. Myös ylläpidetään sopivaa palo-, varkaus- ja salamavakuutusta, joka vakuutus ei maksa teille mitään.

RISKI

Kuolevaisuus sikojen lihottamisessa on verrattain vähäinen. Kuitenkin, jos yksi teidän sioistanne joutuisi sellaisen onnettomuuden uhriksi, niin itsenäinen eläinlääkäri tutkii asian ja teille annetaan uusi noin kahdeksan viikon ikäinen sianporsas, josta te maksatte kaksikolmasosaa ja me kolmannen osan.

TAUDIT

Lääkkeistä, jos niitä tarvitaan, te maksatte samassa suhteessa, te kaksikolmasosaa ja me yhden kolmannen. Kuitenkin, koska me hyödymme nettovoitoista, niin on, ei ainoastaan teidän etujenne mukaista, vaan myös meidän, että pidetään sellaiset odottamattomat menot mahdollisimman vähäisinä.

MYYNNIT

Kaikki siat punnitaan virallisissa puntareissa ja myydään hallituksen valvonnan alaisuudessa.

VÄLIKIRJAT

. . . Valmistetaan jokaista myyntiä varten . . . antaen teille yksinomaisen ja laillisen oikeuden omistukseen.

SÄÄNNÖT

Ainoastaan Associationin jäsenien sallitaan käydä farmilla ja teille annetaan sitä tarkoitusta varten tuntokortti. On ehdottomasti kielletty sikojen ruokkiminen millään muulla kuin meidän omalla ruoallamme. Tautien levittämisen estämiseksi teidän on käytävä desinfioimisportin läpi ennen sikaloille saapumista.

UUSIA RAKENNUKSIA VALMISTETAAN

ALGO rakentaa jatkuvasti enemmän laitoksia sikojen hoitamiseksi. Myös on rakennettu ravintola teidän käytettäväksenne.

EHDOTUKSIA

Huomioikaa, että oheellisessa taulukossa voitoista osoitetaan, että alkuperäinen $330.00 sijoitus tuottaa $2,856.00 voittoa 5 vuodessa. Myös, että 50 sikaa käsittävä lauma $1,428.00 jälleen 5 vuodessa. Se tuntuu maallikosta mielikuvitukselliselta . . . mutta näitä numeroita on verrattu maatalousministeriön numeroihin.

MISSÄ FARMI SIJAITSEE JA KUTSU

Löydätte farmimme selvästi merkittynä A.L.G.O. maanteiden 7 ja 12 risteyksessä, viisikymmentä mailia Torontosta, puoli mailia etelään Sunderlandista, Ontario, länsipuolella. Ajakaa maantietä 401 Whitbyyn ja sitten pohjoiseen maantietä 12 noin 28 mailia tai matkustakaa Colonial Coach-yhtiön bussilla (se pysähtyy etuportillamme).

Teitä kehoitetaan vierailemaan farmillamme minä tahansa sunnuntaina kello 12 ja 4 välillä iltapäivällä, jolloin voitte tarkastaa sikojenne kasvusta pidetyt kirjat ja verrata niitä toisten omistajien kirjoihin ruokintaan, kasvuun, painon lisääntymiseen jne nähden.

Ymmärrätte varmaan, että vaikka te olette täydellisesti tervetulleita, niin on tarpeellista jotta kaikkien vierailijoitten mukana kulkee A.L.G.O:n virkailija sillä aikaa kun te tarkastatte sikaloita. Näin tehdään ilmeisestäkin syystä, sikojen suojelemiseksi.

Farmillamme löydätte mukavan ympäristön, jossa voitte järjestää, jos niin haluatte, itsellenne ja perheellenne asunnon ja ruoan viikonlopuksi. Tapaatte ihmisiä kaikilta elämänaloilta ja solmiatte useita mielenkiintoisia tuttavuuksia. (Farmille pääsevät vain jäsenet ja heidän perheensä. Ei-jäseniltä on sisäänpääsy kielletty).

KUINKA TILATTAVA

Ylläpidämme tilaustoimistoa Torontossa osoiteessa **453A Eglinton Ave., West, Toronto. Puhelin HU 1-8940.**
Sunderlandin puhelin SUNDERLAND 151
Pyytäkää kirjeellisesti tai puhelimitse välikirjaa tai mitä muuta tahansa tietoa te voisitte haluta.

HUOM.

Kaikki rahatilitykset tehtävä:
CANADA TRUST COMPANY, 110 YONGE STREET, TORONTO, ONT.
Tilitykset sioista merkittävä "Livestock Account" ja tilitykset ruokinnasta shekkiinne "Feeding Account".
Kirjoittakaa kaikki shekit maksettavaksi: THE CANADA TRUST CO.
Teidän kirjeisiinne vastataan englannin-, ranskan-, saksan- tai useiden Euroopan maiden kielillä.

ASSOCIATED LIVESTOCK GROWERS OF ONTARIO

TILAUSKAAVAKE

Minä/me allekirjoitetut täten tilaamme ________ sikaa. On sovittu, että te postitatte laillisen välikirjan asianmukaisesti laadittuna tästä tilauksesta 10 päivän kuluessa. Mukana seuraa shekki tai postimaksuosoitus kirjoitettu maksettavaksi: Canada Trust Co. Ltd. summasta

$________

Osoite________________

Puhelin________ Allekirjoitus________________

Selostus voittojen laskemisesta ja lisääntymisestä

	5 sikaa	dollareissa	10 sikaa	dollareissa	20 sikaa	dollareissa	50 sikaa	dollareissa	100 sikaa	dollareissa	500 sikaa	dollareissa
Sikojen pääluku, $13.00 kpl.		65.00		130.00		260.00		650.00		1,300.00		6,500.00
Ruokinta $5.00 kk. 4:ksi kuukaudeksi		100.00		200.00		400.00		1,000.00		2,000.00		10,000.00
Teidän kokonaissijoitus olisi		165.00		330.00		660.00		1,650.00		3,300.00		16,500.00
Myydään noin 165 paunan painoisena (Noin $41.00 kpl.)		205.00		410.00		820.00		2,150.00		4,300.00		20,500.00
Ero sijoituksen myyntihinnan välillä (bruttovoitto)		40.00		80.00		160.00		400.00		800.00		4,000.00
Vähentäkää huoltopalkkio (25%)		10.00		20.00		40.00		100.00		200.00		1,000.00
Teidän nettovoittonne on silloin		30.00		60.00		120.00		300.00		600.00		3,000.00
Jos sijoituksenne jätetään uudelleen investoitavaksi 3 kertaa vuodessa . . . voitto		90.00		180.00		360.00		900.00		1,800.00		9,000.00
Jos voitto ja alkuperäinen sijoitus jätetään uudelleen investoitavaksi												
Lisäys dollareissa ja sikojen pääluvussa on 15 sikaa 2:na vuonna			15	270.00	30	340.00	75	1,350.00	150	2,700.00	750	13,500.00
23 sikaa 3:na vuonna			23	414.00	46	282.00	115	2,070.00	230	4,140.00	1,150	20,700.00
35 sikaa 4:nä vuonna			35	630.00	70	1,260.00	175	3,150.00	350	6,300.00	1,750	31,500.00
54 sikaa 5:nä vuonna			54	972.00	108	1,944.00	270	4,860.00	540	9,720.00	2,700	48,600.00
Vähennetään alkuperäinen sijoitus				330.00		660.00		1,650.00		3,300.00		16,500.00
NETTOVOITTO				642.00		1,284.00		3,210.00		6,420.00		33,100.00
Lisätään kaikkien sikojen myyntihinta (noin $41.00 kpl.)				2,214.00		4,438.00		11,070.00		22,140.00		110,700.00
KOKONAISTULOT (5:nä vuonna) olisivat				2,856.00		5,722.00		14,280.00		28,560.00		142,800.00